

* ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

březen

13. ročník
2026

Vznik a rekonstrukce
žďárských tepláren

05

Rekonstrukce a
stavby ve městě

06

Betonové reliéfy u
MethodKy

08

BYLO JEDNOU JEDNO MĚSTO: DŮM ŽDĚRSKÉHO PÍSMÁKA LESKOURA

Vážení čtenáři, vydáte-li se z náměstí na začátek Horní ulice, všimnete si na pravé straně vstupu do poměrně sešlé moderní budovy z počátku 80. let, ještě nedávno tu někteří navštěvovali starožitnictví. V současné době prochází budova bývalého městského úřadu a před tím národního výboru velkou přestavbou. Zadní část této kostky stála na místě někdejšího domu čp. 77, kde bydlela rodina Zábřových, o nichž jsem psal příběh v minulém čísle.

Kam se teď vydáme? Nepůjdeme příliš daleko. To místo bychom v minulosti jen těžko poznali, všude okolo roubené domky, mezi nimiž se nacházely dvě stoky zvané tehdy „žleby“, které odváděly vodu z horní části náměstí a později také z nedaleké „šlachty“ (jatká), kde městští řezníci mohli porážet dobytek. Celé prostranství nebylo kdovíjak vábné místo. Výše zmíněné domečky byly postaveny někdy kolem roku 1300 a stávaly o něco více vzadu, než je jejich současné průčelí. Bylo tam tedy více místa než nyní. V těchto domcích bydleli většinou řemeslníci. Přestože to nebyla kdovíjaká honorece, náleželo jim měšťanské právo a někteří z nich otevírali alespoň jednou týdně šenk, který zpravidla byl v průjezdu. Patřil k nim i domeček, o němž budu v této kapitole vyprávět.

Když začal novověk, měl domek klenuté zděné přízemí (takřka to byl sklep) a patro, jež mohlo být srubové. V polovině 17. století tam žil Kryštof zvaný Barvíř. V té době bylo u domu malé hospodářství. Polnosti se nacházely ve Veti. Někou dobu k stavení náležel domek v Podskalí, který

sloužil jako výměnek. Na začátku 18. století v něm žila rodina Hromádkových, také barvíři. Dílna s měděnými kotly mohla být ve dvoře a před domem „verštat“, na němž věšeli barvíři látky. V roce 1714 vzala velká povodeň Jiřímu Hromádkovi stodolu. Byla to jedna z největších katastrof, při které zahynulo až deset lidí.

Barvení látek bylo náročné, ale také výdělečné řemeslo, a proto se zdejší obyvatelům dobře dařilo. Hromádkovi neměli žádné dluhy a disponovali poměrně velkou hotovostí – 150 zl. (stádo patnácti lepších krav). Někdy na začátku 18. století byl dům rozšířen o přední přístavbu jako i sousední domy. Protože byla postavena do svahu, dávala domu podobu přízemního stavení. Rodina Hromádkových tu bydlela až do konce 19. století. V roce 1847 zasáhl dům rozsáhlý požár, který poškodil dolní část náměstí včetně Havlíčkova náměstí i kaple sv. Barbory.

Může to být náhoda, že stejné příjmení nosil místní podnájemník – slavný ředitel kůru Antonín Hromádka (psaný také jako Hromátka), syn starosty Františka Hromátky z Dolní ulice čp. 206. Podle Leskourových pamětí se vyučil Antonín holičem. V 60. letech byl proslulým pořadatelem žďárských ohňostrojů, především při svatojanské pouti. V roce 1873 se stal dlouholetým ředitelem kostelního kůru.

Hrál na varhany, klavír, housle, fagot, violoncello, kontrabas, lesní roh a trombon. Vyučoval hudbu, mezi jeho žáky patří i pozdější věhlasný virtuos a hudební skladatel František Drdla. V hudební tradici pokračoval i jeho syn Antonín Hromádka (1876-1960), který se stal regenschorim v katedrále v Brně na Petrově, učitelem hudby a později inspektorem hudebních škol. Byl žákem světznámého hudebního skladatele Leoše Janáčka, ředitele varhanické školy v Brně. V roce 1890 již bydlel ve tvrzí.

V roce 1877 prodal poslední z rodu Hromádků – hospodář Norbert – dům hostinskému Františku Nápravníkovi a přestěhoval se do Velké Losenice. Nový majitel byl podni-

katelem a rozjel s rodinou business v po-hostinství. Pronajal si pozdější slavný hotel Škoda a také svůj dům upravil na hospodu a na dvoře nechal postavit kuželník. O provozy se starali jeho dva synové, ale bohužel zápasili s alkoholem. Když majitel zemřel, prodala jeho vdova Josefa chátarjící dům pekaři Hynku Leskourovi z Dolní ulice. V době své největší slávy provozoval Leskour dva pekařské závody. Angažoval se ve spolicích, zvláště v Řemeslnické besedě a u hasičů. Město zanechal sepsané vzpomínky okořeněné řadou historek o místních obyvatelích. Na domě přistavěl patro a nechal ho vyzdobit novou fasádou. Stězoval si, že zedníci pracovali „loudavě“.

V hospodářství a v pekárně zaměstnával jednu pomocnici, dva tovaryše, jednoho učně a děvečku. Obchod se nacházel v pravé části domu, vlevo byl jednopokojový byt a za ním pekárna s dílnou. Pekařství vedl do svých 60 let. Jeho dcera Marie zůstala svobodná a chodila ve starodávném úboru. Jak manželé stárli, stále více „škudlili“, až strádali nouzí a v zimě chladem. Nakonec o samotném pekaři se povídalo, že by si pro peníz „nechal vrtat koleno“. Například učeň se u něho moc nenajedl. Pekařství si pronajala po roce 1922 rodina Řetických z Dolní ulice.

Po válce tam vedl krátce výrobu dřevěného tiskového písma Jan Brychta. Na začátku 50. let byla pekárna zavřena a dům přešel do majetku města. V roce 1958 se stali majiteli stavení František a Ludmila Holemářovi, kteří přišli o dům čp. 227 v Žižkově ulici. Stavení muselo ustoupit budově okresního národního výboru (nyní městský úřad). Dům prošel přestavbou a sloužil k bydlení. Na začátku 90. let byla v domě otevřena prodejna spotřební elektroniky, ale i to je již minulost. Již skoro čtvrt století je tu kavárna, kde si hosté nemusejí dopřát jen káfičko.

Již asi tušíte, kde se toto stavení, které kupodivu ještě stojí, nachází.

Miloslav Lopaur
historik Regionálního muzea

Slovo starosty města Žďáru nad Sázavou

Martin Mrkos

starosta Žďáru nad Sázavou

Vážení a milí Žďáráci,

Žďár nad Sázavou stojí na pomyslné křižovatce. A já věřím, že máme sílu zvolit správný směr.

V roce 1949 měl Žďár 4 461 obyvatel. O dva roky později zahájil činnost Ždas a město během několika desetiletí vyrostlo až na 25 tisíc obyvatel. Je zajímavé si položit otázku, jak by Žďár vypadal, kdyby se v něm těžký průmysl nerozvinul. Pravděpodobně by byl výrazně menší. Faktem ale je, že naše město nevznikalo zcela organicky – prudký růst přivedl lidi z různých koutů republiky a skutečné kořeny se budují postupně, napříč generacemi. Když se dnes zeptáte, kolik generací žije ve Žďáře, jen málokdo odpoví více než čtyři.

Počet obyvatel více než dvě desetiletí pozvolna klesá. To je realita, před kterou nezavíráme oči. Zároveň to ale není důvod k rezignaci – je to výzva. A výzvy jsou od toho, aby se přijímaly.

Demografická prognóza nám jasně říká, že do roku 2041 může být téměř 40 % obyvatel v se-

niorském věku. Zajistit důstojný a aktivní podzim života je morální povinností města. Nejde jen o kapacity domovů pro seniory, dostupné byty nebo pobytové sociální služby. Jde také o kulturu, pohyb, vzdělávání, komunitní aktivity a možnost setkávání. Člověk nemá být sám ani v mládí, natož ve stáří.

Současně ale musíme napnout všechny síly, abychom demografickou zatačku vybrali. Město se mění k lepšímu, ale v některých oblastech musíme být rychlejší a odvážnější. Především ve výstavbě bytů pro mladé rodiny, v přitahování nové práce a služeb, v podpoře podnikavosti, inovací a kvalitního zázemí pro rodiny. Žďáru by slušelo stabilních 21 tisíc obyvatel. Dnes jsme pod hranicí dvaceti tisíc – a já věřím, že se nad ni dokážeme vrátit.

Naše křižovatka má dvě cesty: buď budeme aktivně pracovat na růstu a stabilizaci, nebo přijmeme postupné smršťování města. Některá města v bývalých průmyslových regionech Evropy zvolila druhou možnost. Já jsem přesvědčen, že pro Žďár je stále otevřená ta první. Obrat nepříjde za rok ani za tři, ale horizont pěti až deseti let může přinést změnu. Nebude to díky jednomu velkému projektu, ale díky součtu desítek konkrétních kroků.

Pracujeme s moderními nástroji, inspirujeme se dobrou praxí ze zahraničí a posilujeme spolupráci napříč sektory. Vyžaduje to jasnou vizi, tah na bránu a víru, že překážky lze překonat. K tomu se jako starosta hlásím a spolu s kolegy na radnici pro to uděláme maximum.

AKTUÁLNĚ: Jihomoravské validátory přinesly levnější jízdné

Od poloviny února si Žďáráci snadněji koupí výhodnou kombinovanou jízdenku na cestu do Brna a dalších míst Jihomoravského kraje. KORDIS po dohodě s Krajem Vysočina nainstaloval na žďárské nádraží žlutý validátor, který prodá kombinovaný elektronický doklad pro Veřejnou dopravu Vysočiny (VDV) a IDS JMK.

Validátor vyřešil hlavně cestu z Vysočiny směrem do JMK, která byla dosud složitější – cestující musel kupovat jízdenku dvakrát. Nově stačí ve validátoru vybrat cíl cesty, přiložit platební kartu a po potvrzení získat elektronické jízdenky navázané na kartu. Při kontrole pak předložit právě kartu jako nosič jízdního dokladu. V rámci VDV platí tato jízdenka jen ve vlacích.

(red)

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 13. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Blanka Sobolová, Tamara Pecková Homolová, Helena Zelená Křížová. Šéfredaktor: Blanka Sobolová, tel. 733 465 035, e-mail: blanka.sobolova@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 10 500 kusů • Datum vydání: 2. 3. 2026 • Distribuce: Renada, s. r. o., Brněnská 1146/30, Žďár nad Sázavou • Tiskne: SAMAB PRESS GROUP a. s. • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Lenka Mašová • Sazba: Lukáš Zvolský • Inzertní příloha: Blanka Sobolová, 733 465 035 • Foto na titulní straně: město Žďár nad Sázavou

Obsah

Portál občana	str. 7
Pomoc Chustu	str. 9
Novinky v třídění	str. 10
Nejvyhledávanější turistické cíle	str. 15
Gymnaziální divadlo	str. 16
Závislosti jako příběh	str. 17
Šifrovačka Pod kotlem	str. 18
Hovory v knihovně	str. 19
Miminí divadlo	str. 20
Kulturní pozvánky	str. 21

Stojí to za to – aby byl Žďár moderním, příjemným a sebevědomým městem pro všechny generace.

Závěrem vás zvu k přečtení článků o nových teplárnách ve Žďáře. Jde o klíčové projekty na cestě ke stabilizaci cen tepla a k větší energetické nezávislosti města. Jsou to konkrétní kroky, které posilují naši stabilitu i budoucnost.

Děkuji vám za důvěru i spolupráci. Přeji vám příjemné čtení!

SERIÁL: MĚSTSKÁ ZELEN V SOUVISLOSTECH

Stromy fungují jako přirozené klimatizace měst

Ve městech se čím dál častěji potýkáme s tzv. tepelnými ostrovy – místy, kde teplota během horkých dní stoupá výrazně výše než na venkově. Příčinou tepelných ostrovů jsou nejčastěji velké zpevněné plochy bez vegetace, střechy firemních budov, hal a supermarketů, parkoviště, sportoviště apod. Stromy však dokáží toto nepříjemné horko výrazně zmírnit. S extrémně rychle se měnícím klimatem bude tato otázka stále zásadnější.

Stín a snížení teploty

Listnaté koruny stromů blokují přímé sluneční záření a poskytují stín pro lidi, zvířata, fasády domů i okolní plochy. Pod stromy může být v letních dnech až o několik stupňů chladněji než na přilehlých zpevněných plochách. Listnaté stromy oproti jehličnatým mají výraznější ochlazovací a stínící efekt. Opad listů v zimním období naopak přináší více světla v zimním období, kdy je sluneční záření žádoucí.

Transpirace – přírodní klimatizace

Stromy z listů vypařují vodu do vzduchu – proces zvaný transpirace. Odpařující se voda ochlazuje okolní prostředí podobně jako u člověka pot na kůži. V hustě zastavěných částech měst mohou listnaté stromy snížit teplotu vzduchu až o 2–8 °C, což je významná pomoc během vln veder. Listnaté stromy mají výrazně vyšší listovou plochu oproti jehličitým jehličnatých stromů a proces odpařování je tedy intenzivnější, což přispívá k většímu příznivějšímu efektu na mikroklima okolí.

Stromy versus travnaté plochy

I když tráva také chladí díky odpařování vody a zadržuje vodu, stromy poskytují mnohem účinnější ochlazení. Koruny stromů chrání povrch města přímo před slunečním zářením a díky výšce a rozloze listů ovlivňují větší objem vzduchu. Navíc kombinace stínu a transpirace dokáže snížit teplotu efektivněji než jen travnaté plochy, které v horku často rychle ztrácejí vlhkost a přehřívají se. Stromy tedy představují „živé klimatizační jednotky“, které fungují po celé vegetační období.

Další přínosy pro klima města

Stromy nejen ochlazují vzduch, ale také zlepšují jeho kvalitu. Pohlcují prach, pevné částice z dopravy, průmyslu a také tlumí hluk. Stromy tedy nejsou jen estetickým prvkem, ale skutečně přispívají k příjemnějšímu a zdravějšímu městskému prostředí.

Tip pro městskou zeleň

Podporujeme výsadbu a ochranu stromů tam, kde jsou nejvíce potřeba – u škol, do-

movů pro seniory, na náměstích a v parcích. Každý strom, který zůstane nebo je vysazen, pomáhá snížit teplotu, zlepšit klima a kvalitu života ve městě. Vždy je však mít na paměti benefity, ale také rizika. Proto je důležité se o dřeviny ve městech dobře starat již od mládí, aby v dospělosti nebyly nebezpečné pro své okolí.

Jiří Hemza

správce zeleně, městských lesů a rybníků

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Romana Bělohlávková
radní města
Žďár nad
Sázavou

Vždy, když píšu jako radní našeho města příspěvek do této rubriky, tak přemýšlím, co z mnoha projednávaných bodů by vás nejvíce zajímalo. Snad jsem se trefila.

Vyhlášení nového dotačního programu

V roce 2026 na území ORP Žďár nad Sázavou je poprvé vyhlášen DP pro poskytovatele terénní pečovatelské služby. Základní principy jsou dva – solidarita a poskytování péče v domácím prostředí těm, kte-

ří ji potřebují. Hlavní záštitu přijalo naše město a kromě tří obcí ze 45 se zapojily všechny. Solidární příspěvek na speciální účet je 100Kč/občan/rok. Péče bude poskytována pěti subjekty a byla vytvořena mapa tzv. primárních poskytovatelů. Sociální šetření musí být provedeno do tří dnů od vznesení požadavku. Věříme, že toto je dobrá zpráva pro všechny potřebné i jejich pečující rodinné příslušníky.

Bezpečnost ve městě

Vedoucí Městské policie Martin Kunc informoval o činnosti městské i státní policie za rok 2025. Bohužel došlo k nárůstu trestné činnosti o 36 %. Hlavní podíl na tomto má kriminalita v on-line prostředí. V práci strážníků pomáhá také systém bezpečnostních kamer. V současné době jich je ve městě na 22 kamerových bodech rozmístěno 89. Díky vysoutěžení 5G mobilních kamer se tento počet v letošním roce zdvojnásobí. Vzhledem k úspěšnému

čerpání dotačních titulů policie vyčerpala pouze 91 % rozpočtu a úspora činila více jak tři miliony korun.

Pohřebiště Jamská

I když to byl „pouze“ bod různé, rada města se pečlivě věnovala hledání vstřícného řešení pro majitele hrobů ve 2. a 3. pásmu na hřbitově Jamská. Tam je již od roku 2019 omezeno, vzhledem k nevyhovujícím hydrogeologickým podmínkám, pohřbívání do země v rakvi. Je to téma velmi citlivé a, bohužel, některými zneužívané k politickým bojům. To mne osobně opravdu moc mrzí. Z patnácti měřících sond je na hřbitově nad rámec původně zamýšlených měření ještě ponechána jedna sonda s automatickým měřením hladiny spodní vody. Výsledky průzkumu, který doposud stál 234 tisíc Kč, jsou však nekompromisní. Proto se hledá způsob finanční kompenzace pro majitele hrobů v postižených částech hřbitova.

SATT modernizuje Libušín a postaví novou teplárnu

Společnost Satt modernizuje centrální zdroje tepla ve Žďaru nad Sázavou. Cílem je snížit emise, zvýšit energetickou nezávislost města, posílit kontrolu nad cenami a výrazně zapojit obnovitelné zdroje.

Vedle kompletní rekonstrukce teplárny Libušín vznikne v průmyslové zóně nová teplárna Jihlavská s multipalivovým kotlem. Ten umožní jako palivo využít 100% biomasu, přičemž biologicky rozložitelná složka bude tvořit minimálně 70 % paliva. Ročně zařízení zpracuje přibližně 40 tisíc tun zbytkového komunálního odpadu - 35 tisíc tun energeticky využije jako palivo a 5 kilotun vyprodukuje dotřídovací linka, která je součástí teplárny. Projekt tak pomůže regionu připravit se na zákaz skládkování od roku 2030.

„Obce potřebují deset, dvacet i více let dopředu vědět, jak budou odpady zpracovávat a za jakých podmínek. Tuto jistotu přináší právě Teplárna Jihlavská,“ říká žďárský starosta Martin Mrkos. Modernizací se Satt stane nejen distributorem, ale i výrobcem tepla a elektřiny. „Město to zajistí větší nezávislost a vliv na cenotvorbu. Nové zdroje budou zároveň ekologičtější než současné uhelné,“ uvádí ředitel společnosti Petr Scheib.

Libušín, dosud záložní zdroj, projde přestavbou na plnohodnotnou teplárnu s plynovými kotli, kogeneračními jednotkami, elektrokotlem a tepelnými čerpadly. Investice dosáhne přibližně 235 milionů korun, zahájení dodávek tepla je plánováno v první polovině roku 2027.

Teplárna Jihlavská je úpravou původně plánovaného zařízení na energetické využití odpadu a obslouží ji 10 až 15 nákladních aut denně. Drtivá většina nebude zajišťet

do města a nezatíží tak místní dopravu. Veškeré palivo určené ke zpracování bude sváženo do podtlakového bunkru, který zabírá unikům zápachu a neumožní vstup hlodavcům.

Projekt uspěl v programu HEAT Modernizačního fondu, kde získal podporu přes 737 milionů korun. Zkušební provoz se předpokládá do konce roku 2029.

Aktuální informace o modernizaci Libušína i výstavbě nové teplárny mohou obyvatelé sledovat na webu www.teplo-satt.cz, kde jsou i detaily obou projektů. Kromě podrobnějšího popisu modernizace žďarského vytápění najdou zájemci na webu i sekci nejčastějších otázek a odpovědí. Nechybí ani kontakty pro všechny, kteří chtějí položit další dotazy.

(red)

Jak vzniká cena tepla z horkovodu SATTu?

Teplu ze žďarské soustavy má dvě úrovně odběru a tři tarify. Rozdíl dělá hlavně to, kdo vlastní výměníkovou stanici a jak efektivně dům s teplem pracuje. Cena se navíc odvíjí od nákupní ceny od výrobce ŽĐAS a upřesňuje se zpětně po vyhodnocení celého roku. Od roku 2026 začala u zvýhodněného tarifu rozhodovat i teplota vratné vody.

Dodávku tepla rozlišuje společnost SATT na primární a sekundární odběr. U primárního odběru vlastní výměníkovou stanici přímo odběratel, a ten si také sám zajišťuje její provoz a údržbu. U sekundárního odběru je výměníková stanice ve vlastnictví SATT, který ji provozuje a udržuje. Proto je u sekundárního odběru cena vyšší – zahrnuje nejen samotné teplo, ale i služby kolem stanice. SATT rozděluje odběrná místa do tří tarifů.

T00 - jednosložkový tarif

Platí se jen za skutečně odebrané teplo

bez pravidelného poplatku za rezervovaný výkon. Má nejvyšší jednotkovou cenu za GJ a používá se spíše jako přechodné řešení, například u dočasných přípojek nebo staveb.

T01 - dvousložkový tarif

Část ceny tvoří měsíční platba za rezervovaný výkon (podobně jako u elektrické energie) a část platba za odebrané teplo. Díky tomu vychází cena za odebraný GJ výrazně nižší než u jednosložkového tarifu T00.

T02 - dvousložkový tarif

Navazuje na T01, ale umí odběratele zvýhodnit za tzv. kvalitní odběr, tedy za efektivní využití tepla. Výhodnější podmínky pak mají ti, kdo odebírají teplo způsobem umožňujícím maximální využití jeho energetického potenciálu.

U tarifu T02 rozhoduje od letoška i teplota vratné vody. Pokud se vratná voda vrací

do soustavy chladnější než 40 °C, jde o tzv. kvalitní odběr a uplatní se zvýhodněná (nižší) cena za GJ. Pokud je vratná voda teplejší než 40 °C, účtuje se standardní cena jako u tarifu T01. Tím SATT motivuje domy k lepšímu seřízení otopné soustavy, které zvyšuje účinnost a pomáhá celé soustavě.

Jak vzniká cena v návaznosti na ŽĐAS? Cena tepla se neurčuje jednorázově. Nejdříve SATT stanovuje předběžnou cenu na další rok podle odhadu nákladů na nákup tepla a očekávané spotřeby. Po skončení roku pak vyhodnotí skutečný odběr, náklady na údržbu, průběh zimy i vývoj ceny u výrobce a stanoví výslednou (konečnou) cenu, podle které proběhne vyúčtování. V roce 2024 ŽĐAS cenu snížil, to se promítlo do výsledného vyúčtování za rok 2024. V roce 2025 se cena od ŽĐASu meziročně zvýšila o 3,65 %.

Aleš Nečas
divize Teplu, SATT

Rok 2026 přinese dokončování velkých projektů i nové investice

Letošní rok bude ve Žďáře znamenat v mnoha případech dokončení velkých projektů, které odstartovaly loni. Pracovat se bude hlavně v samotném centru, kde je hned několik staveb. Do dopravy nejvýrazněji zasáhnou práce ve Vysocké nebo Jihlavské ulici. Všechny uvedené termíny jsou platné k době vzniku tohoto textu, je možné, že do doby vydání se mohou změnit.

Magistrála - druhá strana náměstí
Loni započatá rekonstrukce druhé strany náměstí Republiky v prostoru před Vesnou atd. má letos pokračování. 2. března by měly začít práce v úseku od budovy Active v Horní ulici po křižovatku Dolní a Neumanovy. Práce budou probíhat v prostorech pro chodce, pěší budou mít vyhrazený prostor na okraji silnice, původně určený pro podélné parkování. Tento prostor bude oddělený mobilními ploty. Všechny obchody a provozovny budou přístupné prostorem stavby. Zastávka MHD Havlíčkově náměstí na straně stavby bude během prací zrušena.

Chodníky se v celé délce dočkají nového povrchu, v místě vznikne nová komunikace pro cyklisty. Přibude mobiliář, nové veřejné osvětlení nebo třeba krytá autobusová zastávka. Výraznou změnou bude vysazení velkého množství stromů, celkem jich na obou úsecích bude 47. Aby se stromům dobře dařilo a dobře rostly, vodu jim zaručí drenážní systém, který rozvede dešťovou vodu na potřebná místa. Životní prostor a dostatečnou výživu zajistí zase tzv. strukturální substrát. Směs kamínků a biouhlu, který umožní kořenům dostatečný růst, aniž by časem nadzvedávaly dlažbu. hotovo má být v listopadu.

Vysocká ulice
Stavební sezóna naváže na první část rekonstrukce Vysocké ulice a od poloviny března rozjede práce v dalším úseku krajské silnice II/353. Investoři počítají s náklady okolo 100 milionů korun a s dokončením v listopadu 2026. Firmy zahájí práce 16. března, kdy začne platit kompletní uzavírka úseku od křižovatky s ulicí Vnitřní po ulici u Hrázek. MHD se stavba nedotkne, pro provoz linkových autobusů sledujte jejich jízdní řady.

Stavbaři postupně vymění a přeloží inženýrské sítě, opraví kanalizaci a plynovod, položí nové povrchy a upraví i chodníky, odvodnění, zeleň, veřejné osvětlení a mobiliář. Investory jsou město Žďár nad Sázavou, Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko a Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, k nimž se připojí provozovatelé sítí s dalšími přeložkami.

Jihlavská ulice
Další významnou dopravní stavbou bude rekonstrukce Jihlavské ulice v režii několika investorů. Počítá se s rekonstrukcí silnice mezi kruhovými křižovatkami Chelčického X Jihlavská a Brněnská X Jihlavská, v tomto úseku dojde i k rekonstrukci všech sítí.

V první fázi se od 1. dubna počítá s úplnou uzavírkou úseku od křižovatky Chelčického X Jihlavská po odbočku k čerpací stanici Orlen, ta zůstane přístupná i v době uzavírky. Tato uzavírka skončí v červnu. Harmonogram dalších prací není v době uzávěrky zpravodaje známý.

Město se k této akci přidá rekonstrukcí chodníků od areálu firmy Hettich až po křižovatku u Enpeky. V celé délce trasy vznikne také nově komunikace pro cyklisty. Součástí městského projektu je nové osvětlení, mobiliář i zeleň. Po dokončení výběrového řízení zahájí firma práce v úseku od Hettichu po kruhovou křižovatku Chelčického X Jihlavská (předpoklad začátku je duben).

Brodská a Revoluční ulice
Stavební dělníci se vrátí i na Brodskou. Asi neočekávanější změnou bude spuštění semaforů, které firma podmiňuje stabilním oteplením. Semaforey by pak měly zajistit plynulejší dopravu zejména v ranních a od-

poledních špičkách. V prostoru Brodské a Revoluční zbývají firmě menší práce, na Brodské pak chybí jedna krytá autobusová zastávka. Počítá se i s doplněním odpadkových košů. Odstranění se naopak dočká starý zmrzlinový stánek, na jeho místě se bude parkovat.

Tvrz
S příznivým počasím se rozběhnou i rekonstrukční práce na Tvrzi. Firma dokončí schodiště od muzea k Nábřežní ulici, ale hlavně práce v okolí kostela sv. Prokopa. Tady upoutá kolemjdoucí hlavně nová kašna se sochou sv. Prokopa. Hotovo má být v červnu.

Stará radnice a MethodKa
Dokončení čeká i dvě budovy v centru – bývalý městský úřad - MethodKa a Starou radnici. Práce se nezastavily ani přes zimu, budovy se dočkají proměny zevnitř i zvenku. V Methodce bude hlavní část prací hotová v květnu, Stará radnice bude v novém od září.

(red)

Město spustilo Portál občana, umožňuje vyřizování online

Žďár nad Sázavou spustil nový Portál občana na adrese portal.zdarns.cz. V první fázi v něm lidé najdou především přehled a úhradu místních poplatků, zároveň už dnes portál umožní vyřídít i vybrané záležitosti z dopravní agendy z domova.

Město na portálu zpřístupnilo jako první dvě nejčastější platby – poplatek za komunální odpad a poplatek za psa. U psů jen o samotnou úhradu poplatků, ale o kompletní evidenci psů – tedy přihlášení, odhlášení i úpravy údajů u už zaregistrovaného psa. Po přihlášení portál ukáže, jaké částky má člověk vůči městu k úhradě, a umožní je rovnou zaplatit.

Součástí portálu je také možnost vyřídít různé žádosti v oblasti dopravy. Online lze požádat například řidičský průkaz, registraci nového vozidla a další (přehled najdete v boxu u článku a podrobnosti v dalším článku na této straně).

Veřejnost může přes Portál podávat i žádosti o dotace do jednotlivých dotačních programů a zároveň předkládat vyúčtování k už poskytnutým dotacím.

Přihlášení funguje stejně jako u řady jiných online služeb – přes tzv. Identitu občana.

Portál na adrese portal.zdarns.cz nabídne několik možností, aby si každý vybral tu nejvhodnější.

Bankovní identita (Bank ID) – přihlášení proběhne podobně jako do internetového bankovníctví, obvykle s potvrzením v bankovní aplikaci.

Mobilní klíč eGovernmentu – přihlášení a potvrzení proběhne přes aplikaci v mobilu (PIN, otisk prstu nebo rozpoznání obličeje).

NIA ID – státní přihlašovací údaje; po zadání jména a hesla se přihlášení potvrdí jednorázovým kódem.

eObčanka – přihlášení pomocí občanského průkazu s čipem (podle zařízení přes čtečku nebo NFC v telefonu).

Další uznávané způsoby – podle toho, co má člověk zřízené, může Identita občana nabídnout i další ověřené prostředky.

Město bude Portál občana postupně rozšiřovat o další služby tak, aby lidé zvládli vyřídít co nejvíc agend jednoduše online. Na úřad tak přijdou jen v nutném případě nebo když mají osobní návštěvu radši.

Řidičák v zásilkovém boxu? Jak ušetřit fronty i cestu na úřad

Žďárský portál občana na portal.zdarns.cz umožní vyřídít vybrané dopravní záležitosti on-line – od žádosti o řidičský průkaz po změny v registru vozidel. Přihlášení funguje přes běžné elektronické identity, elektronické podání přináší i slevu na správních poplatcích.

Město rozšiřuje možnosti elektronického vyřizování agend přes Portál občana na adrese portal.zdarns.cz. Občan se do něj přihlašuje zpravidla mobilním klíčem eGovernmentu, eObčankou, bankovní identitou nebo mojeID a řadu úkonů vyřídí bez opakovaných návštěv úřadu.

Portál občana umožní podat žádost o nový řidičský průkaz při skončení platnosti původního dokladu nebo při jeho ztrátě. Od

1. ledna 2026 mohou o řidičský průkaz žádat také provozovatelé, pokud splní stanovené podmínky. On-line lze vyřídít i rozšíření řidičského oprávnění nebo kartu řidiče digitálního tachografu. Portál nevyžaduje datovou schránku a většinu údajů doplní do formuláře automaticky. Řidičský průkaz si může žadatel nechat poslat do určených výdejních míst nebo boxů, pokud o to požádá.

Řidič si zároveň zkontroluje stav bodového konta a zdarma stáhne výpis z evidenční karty řidiče. K dispozici má i další výpisy ke stažení ve formátu PDF.

Portál občana pomůže také při převodu vozidla. Při koupi nebo prodeji lze podat žádost o změnu vlastníka, a to bez plných mocí. On-line je možné řešit i registraci no-

Pokud máte k tématu nějaké dotazy, napište je na mail redakce@zdarns.cz. V příštím čísle zpravodaje přineseme odpovědi.

Co vyřídíte v portálu občana?
• poplatek za odpad
• poplatek za psa
• evidenci psů (přihlášení, odhlášení, změny)
• řidičský průkaz
• výpis z evidenční karty řidiče
• vydání paměťové karty řidiče do tachografu
• registraci nového vozidla
• změnu vlastníka nebo provozovatele silničního vozidla
• zánik silničního motorového vozidla
• vyřazení a ukončení vyřazení vozidla z provozu (depozit)
• změnu údajů v registru silničních vozidel
• žádosti o městské dotace
• vyúčtování poskytnutých dotací

(red)

vého nebo dovezeného vozidla, zápis změn údajů v registru silničních vozidel, vyřazení vozidla z provozu nebo zánik vozidla (ekonomická likvidace či zničení) u vozidel jiných než připojných. Řidič přes portál vyřídí také zaznamenání profesní způsobilosti do řidičského oprávnění a zapsání mentora pro sedmnáctiletého řidiče.

Elektronické podání přes portál přináší slevu 20 % tam, kde se hradí správní poplatky. Sleva může dosáhnout maximálně 1 000 Kč.

Kdo dá přednost osobní návštěvě odboru dopravy, může si předem zjistit potřebné informace nebo vyplnit formulář na webu města v části Potřebuji vyřídít (Registr vozidel a řidičů).

(red)

Mýty a fakta: Jak opravdu funguje daň z nemovitosti?

Daň z nemovitosti nepokrývá v každé části města stejné náklady, protože ty se podle zástavby výrazně liší. Je to jeden z příjmů, ze kterých město financuje věci kolem bydlení – údržbu silnic a chodníků, veřejné osvětlení, péči o zeleň nebo další provozní služby.

Podle podkladové studie se náklady výrazně liší podle typu zástavby. V hustěji obydlených Vysočanech vycházejí zhruba na 3–4 tisíce korun na občana ročně, na Klafaru

přibližně na 7–12 tisíc. U zámku a v místních částech, kde je zástavba řidší a infrastruktura se udržuje pro méně lidí, se mohou vyšplhat až na 20–30 tisíc na občana.

Celkově jde na údržbu infrastruktury pro bydlení asi 115 milionů korun ročně. Z daně z nemovitosti město vybere objemově přibližně polovinu. Město ale kromě těchto výdajů současně platí i sport, kulturu, školství, bydlení a hlavně investice.

A co místní koeficienty? Nedává smysl brát jednoduchý průměr 2. Vyšší koeficienty 3 a 5 platí jen pro průmyslové zóny, koeficient 2 je typický v místech, kde skoro nikdo nebydlí (zelené pásy, zahrádky). V obytných lokalitách se koeficienty pohybují zhruba mezi 0,9 a 1,8 a orientačně vychází průměr spíše kolem 1,8. Je to podobně zavádějící, jako kdyby někdo zprůměroval cenu rohlíku bez ohledu na to, kolik jich za kterou cenu skutečně koupil.

(red)

MethodKa na náměstí Republiky oživuje Kalábovo písmo

Rekonstrukce bývalého městského úřadu na náměstí Republiky pokračuje a s ní přibývá i připomínka světoznámého typografa Methoda Kalába (1886–1963), rodáka z Veselíčka. Budova se bude nově jmenovat MethodKa a na betonových částech už jsou k vidění reliéfy, které vytváří Josef Zlamal – fotografie přináší tato ce-lostrana.

V další etapě bude část objektu zakrytá plachtou s motivem Kalábova pís-ma antikva. To sice Kaláb navrhl, ale nikdy se nezačalo používat – teď se tak symbolicky poprvé objeví ve veřejném prostoru. Přibližně v květnu pak motiv písma zůstane na budově natrvalo: na fasádě směrem k silnici I/37 vznikne sgrafito, tedy obraz vyškrabávaný do vrstev omítky. Kalábův odkaz tak bude s budovou MethodKa spojený i po dokončení rekonstrukce.

(red)

Žďár poslal do Chustu elektrocentrály, už slouží na místě

Město Žďár nad Sázavou pomohlo partner-skému městu Chust na Ukrajině technickým darem – devíti elektrocentrálami za 630 ti-síc korun. Pomoc dorazila na místo v polovi-ně února a žďárská radnice následně obdr-žela poděkování od starosty Chustu.

Partnerské město Chust se na Žďár nad Sázavou obrátilo s prosbou o humanitární po-moc v době pokračujících útoků a výpadků energie. Město proto zajistilo elektrocentrály, které v Chustu pomohou udržet provoz klíčových služeb – například zdravotnictví, vodárenství, škol nebo veřejné správy.

Radnice zvolila rychlou cestu pořízení tak, aby se pomoc dostala na místo co nejdříve. Zastupitelstvo města schválilo poskytnutí věcného daru prostřednictvím partnerské humanitární organizace. Celkem šlo o devět kusů elektrocentrál v souhrnné hodnotě

630 000 Kč – čtyři elektrocentrály PH Pro-gress 5500sF (5,5 kVA), dvě elektrocentrály 15 HP AVR (15 kVA) s podvozkiem a tři elek-trocentrály Heron 17HP (8,2 kVA).

Předání a doručení daru zajistil Dobročinný fond ViZa z Užhorodu, který se zároveň za-vázal doložit předání pomoci v místě určení. Nakládku a převoz koordinoval Kraj Vysoči-na včetně potřebných celních a humanitár-ních dokumentů. Zásilka dorazila do Chustu v polovině února.

Po převzetí daru zaslal starosta Chustu na žďárskou radnici poděkování. Město tak na-vázalo na předchozí podporu partnerské-ho města z minulých let a deklarovalo, že v pomoci bude podle možností pokračovat i nadále.

(red)

Chceme mít zelené město? Neparkujme na trávě

Město dlouhodobě vysvětluje, že travnaté a další zelené plochy neslouží k parkování ani k objíždění překážek. Obnova poškozeného trávníku přitom trvá i několik měsíců a ně-kdy je kvůli neustálému střídání aut prak-ticky nemožná. Radnice proto na vybraných místech instalovala zábrany, které vjezdu na zeleň zabrání. Tam, kde (zatím) nejsou, je potřebná ohleduplnost řidičů.

Veřejnou zeleň tvoří travnaté plochy, stro-my, keře, živé ploty, květinové záhony i mobilní zeleň. Žďár nad Sázavou se může právem nazývat zeleným městem – a na každém jednom člověku záleží, zda to tak

zůstane. Počet aut roste a parkovacích míst není všude dost. Přesto není řešením zajet na travu – ani na chvilku. Stačí pár přípa-dů, zvláště po dešti, a tráva se rychle změ-ní v bahnitou, rozježděnou plochu. Ta pak může přitáhnout další řidiče.

Zároveň platí: auto je soukromý majetek, ale obruby, chodníky a zeleň jsou majetkem nás všech. Stát na zeleni znamená poškozo-vat veřejný prostor – a tedy majetek, který patří obyvatelům města. Když řidič zaparku-je na trávníku, neničí kousek trávy, ale spo-lečné prostředí, které někdo musí opravit a náklady zaplatit.

Radnice proto na některých místech použi-vá pevné překážky – například kostky z po-hledového betonu, kameny, žulové bloky nebo dřevěné zábrany ve formě klád. Typ opatření volí podle charakteru lokality. Bez fyzické bariéry je často téměř nemožné udr-žet zeleň v odpovídající kvalitě a nepoško-zenou, opravy totiž nevydrží dlouho.

Parkování na zeleni zakazuje obecně zá-vazná vyhláška města. Městská policie se na tyto přestupky dál zaměří, pokuta může dosáhnout až 10 tisíc korun.

(red)

★ Aktuální nabídka zaměstnání

NABÍDKA PRÁCE

Hledáte práci a chcete pracovat pro Město Žďár nad Sázavou? Tak neváhejte a ozvěte se nám.

Více o aktuálně nabízených pracovních pozicích naleznete na webu města: prace.zdarns.cz

Rada města Žďáru nad Sázavou vyhlašuje konkursní řízení:

na ředitele/ředitelku Základní umělecké školy Františka Drdly, Žďár nad Sázavou, Doležalovo náměstí 4, příspěvková organizace

Požadavky

Příhlášku s požadovanými doklady doručte do 31. března 2026 do 12.00 hodin na adresu Městského úřadu Žďár n. S.

Ředitel/ředitelka školy bude jmenován/a na dobu neurčitou s předpokládaným nástupem od 1. 8. 2026.

Podrobné informace najdete na webu města, informace ohledně přihlášky získáte u **Petra Sedláka**, telefon 566 688 130.

Hvězda Žďáru hledá středoškolské talenty, propojí je s praxí

Active SVC ve spolupráci s městem vyhlášíje novou soutěž Hvězda Žďáru. Cílem je podpořit talentované, aktivní a motivované středoškoláky, zejména se zájmem o vědecko-technické obory. Soutěž chce zviditelnit inspirativní studenty regionu – skutečné hvězdy, které mají potenciál uspět nejen doma, ale i v širším kontextu – a současně propojit školy, město i místní firmy.

Do soutěže se můžou přihlásit jednotlivci ze všech žďárských středních škol, hlavně studenti druhých až čtvrtých ročníků. Klání je vícekolové a kromě odborných znalostí sleduje také osobnost, motivaci a prezentační dovednosti.

První kolo proběhne online formou motivačního balíčku. Studenti odevzdají motivační dopis v češtině i angličtině a strukturovaný životopis. Hodnotí se iniciativa, dosavadní aktivity, jazyková úroveň i schopnost jasně formulovat cíle. Druhé kolo se zaměří na prezentaci práce v rámci SOČ, kde účastníci prokážou odbornost, strukturované myšlení a schopnost reagovat na dotazy.

Třetí kolo bude patřit prezentaci sebe sama. Finalisté představí své projekty, zkušenosti, plány i sny. Vrcholem se stane slavnostní finále v červnu v rámci Dne Žďáru – soutěžící zde absolvují krátký „pitch“ o své budoucnosti a přínosu regionu a také modelový pohovor s personalist

O vítězích rozhodne odborná komise složená ze zástupců vysokých škol, města a místních firem. Titul Hvězda Žďáru přinese výherci nejen prestiž, ale i konkrétní podporu. Tou může být finanční odměna nebo stipendium, odborná stáž, mentoring, doporučující dopisy a mediální prezentace.

Soutěž má být dlouhodobě také platformou, která mladým lidem otevře dveře k dalším příležitostem a posílí budoucnost celého regionu.

(red)

Kovy je možné nově třídit do žlutých popelnic na plasty

Žďár nad Sázavou nově umožní vyházovat kovy do žlutých třídících nádob společně s plasty a nápojovými kartony. Novinka má zvýšit množství vytrříděných kovů, ušetřit místo v černých popelnicích a do budoucna ušetřit místo pro šedé popelnice na kovy.

Možnosti třídění odpadu ve Žďáře se rozšiřují díky novince, kovy bude možné odkládat i do žlutých popelnic dosud určených na plasty a nápojové kartony. Město zároveň ponechá i šedé popelnice na kovy, které už lidé znají – stávající nádoby nechá takzvaně dožít.

Novinku přinesla aktivita odpadové společnosti AVE a funguje jako takzvaný multikomoditní sběr. Jedna nádoba pojme více druhů vytrříděného odpadu, který se pak dotřídí na třídící lince. Žluté kontejnery se svázejí na linky vybavené technologiemi, které odpad pečlivě vytrídí na jednotlivé složky a umožní jejich další recyklaci, případně energetické využití.

Jednodušší a pohodlnější systém lidé podle zkušeností víc využívají. V obcích, kde se kombinovaný sběr už zavedl, přinesl rychlé navýšení množství vytrříděného odpadu – hlavně kovů a nápojových kartonů. Pokud obyvatelé budou víc třídit, uvolní se místo v černé popelnici, jejíž svoz je z hlediska systému nejdražší a nejmiň ekologický.

V roce 2025 vytrřídili lidé ve městě 24 tun kovů (z popelnic i ze sběrného dvora). Celkové množství směsného komunálního odpadu pak dosáhlo 8 115 tun. I drobná změna v chování tak může mít viditelný dopad – například kdyby každý obyvatel Evropské unie vytrřídil jen jednu hliníkovou plechovku navíc ročně, ušetřilo by se přes 500 000 tun CO₂, což odpovídá přibližně ročním emisím 100 000 automobilů.

Zavedení novinky je pro město aktuálně bez přímých nákladů i bez okamžitých úspor, přínos se ale očekává do budoucna. Město už nebude dokupovat šedé nádoby na kovy

– jedna taková popelnice o objemu 240 litrů vyjde zhruba na 1 500 Kč včetně daně.

(red)

Město ušetřilo recyklací elektra stovky MWh energie

Město Žďár nad Sázavou v roce 2025 předalo ke zpětnému odběru 84 644 kilogramů elektroodpadu. Kolektivní systém ASEKOL vyčíslil, že díky recyklaci město uspořilo energii, suroviny i vodu a současně snížilo emise.

Město Žďár nad Sázavou dlouhodobě podporuje sběr a recyklaci vysloužilých elektrozařízení. Elektrospotřebiče patří k běžné výbavě domácností a elektroodpad proto patří mezi nejrychleji rostoucí druhy odpadu. Elektroodpad obsahuje řadu zdraví škodlivých materiálů, díky ekologické recyklaci vysloužilých elektrozařízení přispíváme k ochraně životního prostředí. Recyklace navíc umožňuje opětovné materiálové využití (až 95 %). Město zajišťuje zpětný odběr prostřednictvím kolektivního systému ASEKOL, který každoročně zpracovává i environmentální vyúčtování.

Certifikát environmentálního vyúčtování za rok 2025 potvrzuje, že ASEKOL zpracoval 84 644 kg elektroodpadu, na němž se město podílelo odevzdanými elektrozařízeními. Vyúčtování uvádí, že recyklace v tomto rozsahu přinesla úsporu 673,94 MWh elektrické energie, 61 998,49 litru ropy, 5 923,29 m³ vody a 51,91 tuny primárních surovin. Toto množství ropy by stačilo pro ujetí víc než 911 tisíc km v osobním autě, voda zase pro víc než 79 tisíc sprchování. Město zároveň snížilo emise skleníkových plynů o 67,64 tuny CO₂ ekv. a omezilo acidifikaci prostředí o 2 899,94 kg SO₂ ekv.

Přehled sběru za rok 2025 dokládá, že město předalo ke zpětnému odběru elektrozařízení prostřednictvím dvou provozovatelů sběrných míst. Jedno sběrné místo provozovala společnost AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. (48 725 kg elektrozařízení)

a druhé sběrné místo provozovalo město (35 909 kg elektrozařízení a 10 kg baterií).

Každý kus vytrříděného elektra se počítá, což dokazuje příklad 100 vytrříděných notebooků, které uspoří 10 MWh elektřiny. Takové množství odpovídá 3leté spotřebě elektřiny rodiny žijící ve standardním bytu. Za 100 kg vytrříděných elektrospotřebičů se ušetří takové množství ropy, které by stačilo na výrobu benzínu pro cestu z Prahy do Paříže. Děkujeme všem, kteří pečlivě třídí odpad a přispívají tak k ochraně životního prostředí a trvalé udržitelnosti.

Město děkuje všem obyvatelům, kteří elektroodpad třídí a odevzdávají na sběrných místech. Každý správně odevzdaný spotřebič pomáhá šetřit suroviny i energii a snižuje zátěž pro životní prostředí.

(red)

Aujeszkyho choroba na Žďársku

Na území správního obvodu MěÚ Žďár nad Sázavou, konkrétně v honitbě Radostín n. O.-Znětínek, se vyskytla Aujeszkyho choroba (pseudovzteklina) u loveckého psa po kontaktu s nakaženým prasetem divokým.

Aujeszkyho choroba je akutní, smrtelné virové onemocnění nervové soustavy, které postihuje především prasata (rezervoár viru), ale také psy, kočky a skot, u nichž končí téměř vždy do 1–2 dnů úhynem. V ČR je nákaza rozšířená zejména u divokých prasat (cca 20–30 % nakažených), přičemž psi se nakazí nejčastěji při kontaktu s divočkem nebo požitím syrového masa. Pro lidi není virus nebezpečný.

Příznaky u psů (podobné vzteklině):

- intenzivní, až "šílené" svědění (zejména hlava a končetiny), vedoucí k sebepoškozování
- změny chování, neklid, úzkost, zvracení, zvýšené slinění
- nekoordinované pohyby, obrna hltanu
- agresivita obvykle chybí (na rozdíl od vztekliny)

Léčba a prevence:

- **Léčba:** Neexistuje, onemocnění je neléčitelné.
- **Vakcína:** Pro psy neexistuje. Vakcinace je možná pouze u chovů domácích prasat (v ČR však zakázána po eradikaci v roce 2004).

- **Prevence:** Zamezit kontaktu psů s divokými prasaty a jejich vnitřnostmi. Nekrmit psy syrovým masem z divočáků.

K úhynu dochází velmi rychle, obvykle 24–48 hodin po projevení prvních příznaků. V případě pozitivních výsledků sérologického vyšetření Státní veterinární správa nepřijímá žádná mimořádná veterinární opatření ani není nijak omezeno nakládání se zvěřinou.

V souvislosti s tímto výskytem Aujeszkyho choroby v našem správním obvodu apelujeme na majitele psů, aby své psi svěřence nenechávali ve volné krajině, natož v lese běhat na volno, a to z výše uvedených důvodů možné nákazy s fatálními následky. Venčete své psy připnuté na vodítku. Váš pes se nemusí nakazit jen přímým kontaktem s nemocným zvířetem, ale i uhynulým kusem. Například v moči nakaženého zvířete při 4°C vir přežívá až několik měsíců.

Děkujeme za pochopení, tento článek neslouží k zastrašování majitelů psů, ale považujeme za svoji povinnost na výskyt této nemoci ve správním obvodu upozornit.

Ladislav Holeš
odbor životního prostředí

Máte být ve Žďáře nad Sázavou a zvažujete jeho pronájem?

Pronajmíte ho městu Žďár nad Sázavou prostřednictvím **Městské nájemní agentury.**

- ★ Vy pronajímáte byt městu.
- ★ Město byt dále podnájímá vybraným osobám a přebírá odpovědnost za jeho užívání.
- ★ Případné problémy řeší město – ne Vy.

Máte potíže s bydlením nebo vám hrozí jeho ztráta?

Kontaktní místo pro bydlení je jednotné místo, kde získáte bezplatnou pomoc a poradenství v oblasti bydlení.

mna@zdarns.cz

+420 770 392 543

kmb@zdarns.cz

+420 770 395 869

Úřední hodiny

pondělí a středa, 8.00 - 16.00

*** Městská nájemní agentura**

*** Kontaktní místo pro bydlení**

Městská nájemní agentura

Kontaktní místo pro bydlení

Městská nájemní agentura

Kontaktní místo pro bydlení

Město Žďár nad Sázavou

Žitkova 227/1

590 01 Žďár nad Sázavou

3. patro, kancelář č. 70

Kronika města Žďáru nad Sázavou

Aktuální počet obyvatel

Město Žďár nad Sázavou mělo ke dni 18. února 2026 celkem 19 315 občanů ČR přihlášených k trvalému pobytu.

Statistika: , leden 2025 - 19 358, prosinec 2025 - 19 371, listopad 2025 - 19 397, říjen 2025 - 19 405, září 2025 - 19 414 srpen 2025 - 19 440, červen 2025 - 19 486, květen 2025 - 19 499, duben 2025 - 19 506, březen 2025 - 19 528, únor 2025 - 19 532

Narozené děti

Hedvika Mrkosová	14. 12. 2025	ZR8
Jáchym Beneš	11. 01. 2026	ZR3

*Narodilo se vám dítětko? Pokud chcete tuhle radostnou novinu zveřejnit ve Žďárském zpravodaji nebo se zúčastnit vítání občánků, přihlaste se prostřednictvím jednoduchého formuláře na webu města.

Životní jubilea v únoru a březnu 2026

František Němec	15. 02. 95 let	ZR2
Jindřiška Hrbková	18. 02. 95 let	ZR3
Světluše Hegerová	27. 02. 80 let	ZR3

Jaroslav Kubiš	01. 03. 80 let	ZR3
Josef Zaťko	01. 03. 95 let	ZR3
Jan Šáblík	02. 03. 93 let	ZR4
Jaromír Šindelář	05. 03. 85 let	ZR4

Ztráty a nálezy

Finanční odbor městského úřadu oznamuje, že na ztráty a nálezy byly od 13. ledna do 9. února předány následující nálezy:

Ztraceno | nalezeno:

★ Svazek klíčů | u polikliniky

★ Svazek klíčů | u Domu kultury

★ Hodinky | před MěÚ

★ Svazek klíčů | na parkovišti před MěÚ

★ 1 klíč | na hřbitově ul. Jamská

★ Látková taška + mixer | u Vesny

★ Klíč od vozidla | v ul. Kovářova

★ Dálkové ovládání | na ul. Vančurova

★ Svazek klíčů | na náměstí Republiky

★ Osvědčení o registraci vozidla | na náměstí Republiky

★ Peněženka, hotovost, karty | u orlovny, ZR 3

★ Čepice | zapomenuta na MěÚ

★ Svazek klíčů | na Klafaru

★ **Dále byly předány nálezy z Českých drah, věci z konce roku 2025:** pláštěnka, pouzdro na sluchátka, PK Moneta, svazek klíčů, bunda, bezdrátová sluchátka, batoh + obuv sportovní, peněženka + hotovost + karty, kufr + oblečení + perinu, Zdravotní karta , peněženku bez hotovosti, karty, Pluxee, černý batoh + oblečení, svazek klíčů

Bližší informace poskytne Alena Benešová tel.: 566 688 146, e-mail: alena.benesova@zdarns.cz nebo osobně v kanceláři finančního odboru.

Gratulujeme!

Anketa pro zastupitele města

Jak se stavíte k využití tepla a energie nejen z komunálního odpadu v souvislosti s projektem energetické nezávislosti města (teplárny Jihlavská a Libušinská v režii SATT)?

Vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďaru nad Sázavou, dostal na stránkách Žďarského zpravodaje stejný prostor. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

Martin Mrkos

zastupitel
ŽŽM

Tyto projekty jsou dobrá zpráva, protože pro obyvatele je klíčový efekt stabilizace ceny tepla. V posledních letech jsme všichni zažili, jak rychle se mohou ceny energií měnit. Tyto projekty mohou být pojistka proti energetickým krizím. Dalším přínosem je předvídatelnost v oblasti odpadového hospodářství. Obce dnes potřebují vědět, kam budou ko-

munální odpad směřovat za 10 či 15 let a za jakých podmínek. Ani města, ani občané nebudeme obětí nejistoty a vazaly komerčních zařízení orientovaných na maximální zisk. Třetí efekt je čistší vzduch pro Žďaráky: spalování uhlí na Žďasu tímto skončí a teplárny budou mít nejmmodernější dostupné technologie čištění spalín.

Jan Mokříš

zastupitel
Společně ODS, TOP 09

Rekonstrukce a modernizace kotelny Libušín, která probíhá v tomto a příštím roce, je mimořádně důležitým projektem. Počítá se s instalací nových plynových kotlů, kogeneračních jednotek, elektrokotle a tepelných čerpadel. Tato moderní technologie zajistí městu plnou nezávislost v dodávkách tepla a teplé vody. Zároveň bude využití plynu výrazně ekologičtější a energeticky úspornější.

Nová teplárna Jihlavská přinese smysluplné energetické využití odpadu v době, kdy jeho skládkování již nebude možné. Multipalivový kotel dokáže zpracovat dále nevytříditelný komunální odpad doplněný o biomasu, například dřevní štěpku. Pro obyvatele to bude znamenat znatelné úspory v oblasti nakládání s odpady a zároveň stabilizaci nízkých cen tepla a teplé vody.

Dagmar Zvěřinová

zastupitelka
SOS Žďar, ČSSD a NEZÁVISLÍ

Výše zmiňovaná stavba bude důležitou součástí infrastruktury města. Nutná je komplexnost všech připravovaných projektů. Vysokým platbám za odvoz budeme v budoucnu těžko unikat. Podobně nás ovlivní nestabilita v oblasti dodávek elektrické energie, tepla a dalších komodit. Pokud bychom dokázali připravit kapacitu teplárny Libušinská a zároveň pracovat na možnosti zpracování odpadu v teplárně Jihlavská, tak bychom výrazně posílili možnosti města. Kombi-

nace s dalším využitím tepla a výroby elektrické energie může do budoucna zlepšit soběstačnost města a zmírnit negativní dopady na obyvatele. Uděláme vše proto, aby se vše podařilo, město se neúměrně nezatížilo a na konci to pomohlo občanům a zprostředkovaně i přírodě. Není a nebude to jednoduché. Budou se muset využít možnosti dotací, nabídky bank. Řídit provoz takovéto investice vlastní společnosti je výhodou, přestože náklady na tyto projekty jsou vysoké.

Rostislav Dvořák

zastupitel
KDU-ČSL

Připravované investice Sattu do tepelné a elektrické energie vnímám jako velký skok kupředu na cestě města k energetické nezávislosti. Provoz nových teplárenských zdrojů (Libušín a Jihlavská) bude také určitým zajištěním potřebné zálohy při nenadálých situacích. Žďar v tomto rozvoji nemyslí jen na sebe. Jedná se o projekty, které nabízejí také pomocnou ruku sousedním obcím.

Týká se to zejména stavby moderní teplárny v Jihlavské ulici, která je zároveň odpovědí na otázku, co budeme dělat s komunálním odpadem po ukončení skládkování tohoto odpadu po roce 2030. Ze současného distributora tepelné energie se stane výrobce a dodavatel. Smyslem a cílem bude mimo jiné zajistit udržitelnost stabilní ceny tepla pro odběratele v dohledné budoucnosti.

Miroslav Šuhaj

zastupitel
ANO 2011 a NEZÁVISLÍ

Žďar má jedinečnou příležitost vybudovat nezávislý zdroj energie a tepla pro celé město. Teplárna na Libušíně bude vybavena moderními kogeneračními jednotkami na výrobu elektrické energie a zbytkové teplo bude využito k vytápění. Pro maximální zatížení bude vybavena ještě plynovými kotly při špičkových výkonech. Druhé náročnější zařízení na energetické využití odpadu bude

postaveno v Jihlavské. Obyvatelé města získají energetický zdroj, který nebude podléhat výkyvům cen paliv. Zároveň se zbaví odpadu, který nepůjde skládkovat, a co víc, ekonomiku provozu ještě zvýhodní zpracování odpadu z blízkého okolí, které bude za tuto službu platit. Po odpojení uhelné teplárny ve Žďasu dojde i ke snížení emisí. Je to šance pro město a nesmíme ji promarnit.

Jaromír Brychta

zastupitel
Změna 2018

Obě energetické stavby-jak rozšíření plynové kotelny Libušín, tak nová spalovna odpadu v Jihlavské-jsou pro naše město nejvyšší prioritou. Už jenom proto, že Žďar je ze 70 % vytápěn horkovodem ze ŽĐASu. Až potud tedy dobře a díkybohu zato. Nicméně nemohu si odpustit, že je za minutu dvanáct. S vědomím, že ŽĐAS již delší dobu avizuje ukončení dodávek, se mělo začít mnohem

dříve, a ne až na poslední chvíli, kdy nad Evropou visí definitivní zákaz skládkování od roku 2030. Bohužel před 20 lety, kdy jsem toto prosazoval společně s krajem i vedením ŽĐASu, se tehdejší zastupitelstvo zaleklo názoru laické veřejnosti a další postup stoplo. A nové vedení města i SATTu tomu také nepřidalo, protože se místo této strategii věnovalo budování nových komunálních služeb.

Slova zastupitelů

Žďarský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli města Žďaru nad Sázavou. Redakce obecního zpravodaje je ze zákona povinná příspěvky zastupitelů uveřejnit.

Do uzávěrky březnového čísla nám přišly následující příspěvky.

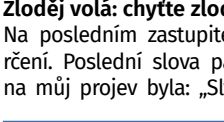
Josef Klement

zastupitel
KDU-ČSL

Zloděj volá: chyťte zloděje

Na posledním zastupitelstvu padalo několik rčení. Poslední slova pana Ing. Jana Havlíka na můj projev byla: „Slyšeli jsme slovo Boží, amen“. Mohl bych to brát jako pochvalu, ale myslím si, že toto není nic, co by do jednání zastupitelstva patřilo, tedy pokud se nečte z Bible. To rozhodně nebylo ani v případě, kdy se jednalo v bodě s názvem Projednání závěrů škodní komise. Tento bod obsahoval variantní řešení, zda náklady města ve výši cca 143 tis. korun, v souvislosti s vedením sporu mezi panem Havlíkem a městem Žďar, budou prověřeny právní analýzou, nebo ne. Hlasoval jsem pro právní posouzení, protože celá kauza se řeší již spoustu let, a byl bych rád, aby bylo jasno. Pan Havlík využil své možnosti soudit se s městem, což je jeho právo. Poslední rozhodnutí soudu bylo takové, že odškodnění ve výši 200 tis. pro

pana Havlíka soud zamítl. Přejde mi nevěř, že město kromě svých nákladů za právní služby, které byly vynaloženy na obhajobu, má zaplatit i právní služby pana Havlíka, které jsou mimo jiné asi o třetinu vyšší než právní náklady města, ale soud tak rozhodl. Když to shrnu. Kdyby spor nevznikl podáním žaloby pana Havlíka proti městu, který prohrál s odůvodněním, že jeho žádost je zamítnuta, tak by nevznikly náklady na celý proces. Výrok zastupitele Havlíka, aby se radní styděli, je drzý. Stydět by se měl úplně někdo jiný. Jsem rád, že i soud dal za pravdu městu, a ve vyhraném sporu odškodné platit nemusí. Peníze a čas vynaložené na tuto kauzu jsou zcela zbytečné.

Vít Bohumil Homolka

zastupitel
Společně ODS, TOP 09

Lidé brblali, nadávali, kdo si je má pamatovat. Pošty měly seznamy PSČ, poštačky je dodatečně dopisovaly na dopisy. V roce 1980 bylo zavedeno nové číslování domů a do adres přibyla čísla orientační. Nová čísla se lidem dodatečně vpisovala do občanských průkazů. Způsob byl jednoduchý. Občanky se vybraly, doplnily a druhý den se lidem vrátily. Na oddělení vzala úřednice inkoustovou tužku a čísla tam jednoduše vepsala. Majitelé domů pak nová orientační čísla vyvěsili. (Pro ty, kteří je stále neumí rozlišit a strkají mi do schránky dopisy pro Nábřeží 1, upřesňuji červené číslo v bílém poli je orientační, není popisné, to je bílé v modrém poli.) Akce se stihla

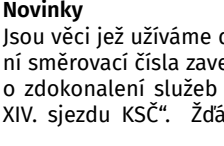

Vít Bohumil Homolka

zastupitel
Společně ODS, TOP 09

Novinky

Jsou věci jež užíváme denně. Třeba poštovní směrovací čísla zavedená roku 1973. „Šlo o zdokonalení služeb v souladu se závěry XIV. sjezdu KSČ“. Žďar dostal své 591 01.

Miroslav Šuhaj

zastupitel
ANO 2011 a NEZÁVISLÍ

Jako řidič osobního auta jsem si několikrát vyzkoušel průjezdnost všech křižovatek z různých směrů. Propojka Brněnské a Jihlavské ulice zakončená nově vybudovanými křižovatkami výrazně zjednodušila a odlehčila provoz v této části města. V křižovatkách je lepší průjezdnost ze všech směrů, hlavně tedy od autobusového nádraží. Myslím, že tyto stavby se dají zařadit mezi počiny zdařilé.

Horší je situace na kruháci na Vysočanech. Asi nebudu sám, kdo křižovatkou projel jakýmkoliv směrem a při kroucení volantem pomyslel na projektanta, který vystoupal, nebo spíš klesl v pomyslném žebříčku popularity. Možná nešel navrhnout větší průměr stavby, možná tam jsou i jiné ome-

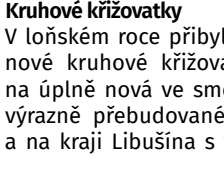

Miroslav Šuhaj

zastupitel
ANO 2011 a NEZÁVISLÍ

Kruhové křižovatky

V loňském roce přibyla v našem městě tři nové kruhové křižovatky, respektive jedna úplně nová ve směru na Jihlavu a dvě výrazně přebudované ve směru na Brno a na kraji Libušína s výjezdem na Vysoké.

Miroslav Šuhaj

zastupitel
ANO 2011 a NEZÁVISLÍ

Jako řidič osobního auta jsem si několikrát vyzkoušel průjezdnost všech křižovatek z různých směrů. Propojka Brněnské a Jihlavské ulice zakončená nově vybudovanými křižovatkami výrazně zjednodušila a odlehčila provoz v této části města. V křižovatkách je lepší průjezdnost ze všech směrů, hlavně tedy od autobusového nádraží. Myslím, že tyto stavby se dají zařadit mezi počiny zdařilé.

Horší je situace na kruháci na Vysočanech. Asi nebudu sám, kdo křižovatkou projel jakýmkoliv směrem a při kroucení volantem pomyslel na projektanta, který vystoupal, nebo spíš klesl v pomyslném žebříčku popularity. Možná nešel navrhnout větší průměr stavby, možná tam jsou i jiné ome-

Miloslava Brychtová

zastupitelka
Změna 2018

hazov ze dne na den" je nemorální a těžko pochopitelné. Já, děti naší školy a kolegové nemohou uvěřit, že paní Kamila už nebude pracovat v Regionálním muzeu ve tvrzí. Bohužel tak už budeme jen vzpomínat na její nezapomenutelné vycházky centrem Žďaru a poutavý výklad s využitím zajímavých rekvizit, na provázení krátkodobými výstavami ve tvrzí, v Moučkově domě, na věži, malování ilustrací, výrobu maket, opravy exponátů, vedení internetových stránek muzea (fotky, texty), kompletní fotodokumentaci činnosti muzea od roku 2007... Byla dobrosrdečná, dokázala zaujmout, nadch-

nout děti. Milovala svoji práci a dělala to s láskou k dětem, lidem a městu. Kamilo, děkujeme. Během posledních let docházelo v pracovním kolektivu ke střetům, chyběla spolupráce a domluva. Dnešní mladší generace má hlavně svoje vize, ale zkušenosti dlouholetých pracovníků je nezajímají (viz ZM ze dne 5. 2., bod Různé). Řada občanů našeho města určitě vzpomíná na mnoho dobrých firem a řadu schopných lidí, kteří raději sami odešli nebo museli ukončit svoji práci s městem. A předávat dlouholeté zkušenosti? Není třeba, my máme svoje „vize.“

Poděkování Kamile Dvořákové
Každý z nás je v životě nahraditelný, ale téměř po dvaceti letech práce dostat „vy-

Miroslav Šabart

zastupitel
Změna 2018

Když méně znamená více

Zdánlivý protimluv, ale funguje všude tam, kde celkové náklady jsou součinem počtu jednotek a jednotkového nákladu. Příkladem můžou být i mzdové výdaje, které jsou dány

průměrnou mzdou a počtem zaměstnanců. Pro lepší pochopení si uvedeme příklad. Psal se rok 2004 a na MěÚ bylo z končícího OkÚ delimitováno 100 zaměstnanců, z nichž zhruba polovina byla následně převedena zpět na úřad práce. Nicméně na konci roku bylo na MěÚ zaměstnáno 135 zaměstnanců, kteří měli v průměru 20 115 Kč, což činilo 114 % průměrné mzdy v ČR. Díky promyšlené personální politice klesl počet zaměstnanců v roce 2013 na 113 s průměrným platem 33 241 Kč, což činilo 128 % průměrné mzdy v ČR. Čas šel dál a počet zaměstnanců rostl a v roce 2018 dosáhl počtu 120 a průměrná mzda 37 747 Kč činila 126 % průměrné mzdy v ČR. Růst počtu zaměstnanců pokračoval a v roce 2022 bylo

na MěÚ zaměstnáno 133 zaměstnanců s průměrnou mzdou 41 285 Kč, což představovalo 106 % průměrné mzdy v ČR. V roce 2023 dosáhl počet zaměstnanců počtu 134 a průměrná mzda 42 448 Kč, což znamenalo jen 99 % průměrné mzdy v ČR. Pro rok 2024 pak MěÚ zaměstnával 135 zaměstnanců s průměrnou mzdou 45 562 Kč, což opět představuje 99 % průměrné mzdy v ČR. Takže můžeme konstatovat, že může být zaměstnáno více zaměstnanců, ale za podstatně nižší mzdy. To je výsledek personální politiky stávající radnice, kdy 135 zaměstnanců MěÚ za 7 let má podprůměrné mzdy nižší o 27 % ve srovnání s průměrnou mzdou v ČR. Je to znát i na kvalitě MěÚ zajišťovaných služeb?

Jan Havlík

zastupitel
Změna 2018

Víte, jak hospodaří město?

Možná si někteří z vás stejně jako já všimli, že na webu města nejsou data z hospodaření města v podobě klikacího rozpočtu

za rok 2025 ani 2026. Někomu je to možná jedno, ale těm, kteří chtějí vědět a zajímají se, jak město nakládá s jejich penězi, data chybí. Zeptal jsem se na zasedání zastupitelstva dne 5. 2. 2026 a dostal následující odpověď. Celý rok 2025 město účtuje v novém softwaru a „zapomnělo nebo nechtělo“, aby předal data do klikacího rozpočtu. Tady je třeba se vrátit několik let zpátky. Do doby kdy bylo IT oddělení převedeno na SATT. Už tehdy jsem pochyboval o správnosti a efektivnosti této organizační změny, ale současná radnice se přece nemýlí. A tak v letech 2024 až 2026, kdy došlo k obnově

a rozšíření IT služeb na MěÚ, tuto změnu IT systémů nikdo neřídil a nehlídal. Mizerná byla podpora uživatelů a podle toho vypadají i dosavadní výsledky. Situace je tak vážná, že „IT koordinátora na MěÚ“ bude dělat současný vedoucí odboru finančního a na jeho místo bude vypsáno výběrové řízení. Tak se vlastně vracíme zpátky, kdy MěÚ měl informatiky, kteří dnes obsluhují a podporují daleko větší systém a více uživatelů. Jenom platby SATT za IT služby se asi nezmění. Doufejme, že transparentnost hospodaření bude brzo obnovena, aby občané, a nejenom oni mohli vědět, jak a za co město utrácí jejich peníze.

Rostislav Dvořák

zastupitel
KDU-ČSL

Fámy a skutečnosti k tvorbě ceny tepla

V posledním vydání Žďárského zpravodaje zazněl v rubrice Slovo zastupitelů komentář k cenové politice společnosti SATT a. s., která není pravdivá. Rád bych k tomuto tématu uvedl několik důležitých faktů a sou-

vislostí, které považují za podstatné pro správné pochopení cenotvorby. Cena tepla se neurčuje jednorázově, ale má dvě fáze. Nejprve se stanovuje tzv. předběžná cena, která se určuje vždy s předstihem. Například v roce 2024 byla stanovena cena pro rok 2025. Vycházela z odhadu nákladů na nákup tepla a z očekávané spotřeby. Tyto hodnoty ale nelze v daném okamžiku znát přesně. Až po skončení celého roku je možné vyhodnotit skutečný stav. Zohledňuje se reálně odebrané množství tepla, náklady na údržbu soustavy, průběh zimy i vývoj cen u výroby. Na základě těchto údajů se následně stanovuje výsledná, tedy konečná cena. Poté probíhá vyúčtování a vyrovnaní

se zákazníky, stejně jako v minulých letech. Uvedu to na příkladu z roku 2024, kdy také došlo ze strany ŽĐAS, a.s. v průběhu roku ke snížení ceny, což se promítlo do výsledného vyúčtování za rok 2024. Předběžná cena v případě jednosložkového odběru byla stanovena na 862 Kč/GJ a po výsledném vyúčtování za rok 2024 cena klesla na 823 Kč/GJ. Vzniklý rozdíl byl odběratelům vrácen formou vratky přeplatku za odběr služeb. V tuto chvíli probíhá vyúčtování za rok 2025 a vzniklý přeplatek bude odběratelům opět vrácen. O těchto skutečnostech společnost SATT vždy své odběratele informuje vydáním oznámení o změně ceny tepla na aktuální rok.

Lyžařský výcvik v MŠ Vysočánek

Již dlouholetou tradicí v MŠ Vysočánek je pořádání lyžařského výcviku pro děti, tedy když zima nadělí dostatek sněhu. A letos to opravdu vyšlo se všim všudy a mohli jsme u dětí rozvíjet pohybové dovednosti, koordinaci i vytrvalost.

Každé dopoledne se děti zábavnou a hravou formou učily základům běžeckého lyžování. Pro některé z nich to bylo první seznámení s tímto krásným sportem, jiné už na trať vyrazili jako zkušení lyžaři.

Na úvod každé lekce nechybělo pečlivé rozzcvičení, pak už děti zkusily techniku skluzu, střídání rukou, odrážení pomocí hůlek i obrátky, kdy děti ve sněhu dělaly

lyžemi hvězdičky. Nechyběla ani hra na broučky pro trénování přetáčení a zvedání se na lyže. Především si děti užívaly s radostí pohyb na čerstvém vzduchu a radost ze sněhové nadílky.

Velké díky patří panu Holemářovi z organizace SPORTIS, který nám připravil na školní zahradě tratě. A samozřejmě děkujeme všem rodičům za vstřícný přístup a přípravu lyží.

Jana Pospíchalová
MŠ Vysočánek

Spolupráce ZUŠ F. Drdly s profesionálními umělci

V rámci programu podporovaného Evropskou unií Šablony inovativního vzdělávání se mohly žďárské tanečnice setkat a také se učit od profesionálních tanečníků ze souboru 420PEOPLE. Tanečníci z renomovaného souboru 420PEOPLE Eliška Jířsová, Filip Staněk a Michal Toman si našli čas a přijeli dokonce na dva workshopy v říjnu a v prosinci 2025 jako lektori učít tanečnice žďárské ZUŠ nové variace a taneční prvky současného tance. Taneční lekce obohatil nejen svou kreativní výukou, ale i teorií z historie tance pan Jiří Lössl, který vyučuje taneční pedagogiku na HAMU v Praze.

Nejen tanečnice, ale i žáci a žákyně výtvarného oboru díky Šablonám inovativního vzdělávání prožili dva umělecké víkendy, kde si mohli vyzkoušet výtvarnou tvorbu v plenéru a zároveň se setkat se světoznámým umělcem z Vysočiny Jaroslavem Svobodou, bývalým profesorem Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze.

Setkání s profesionálními umělci, které probíhá napříč všemi obory ZUŠ (např. pravidelné klavírní koncerty v hudebním oboru, workshop s Tomášem Kočkem v LDO),

motivuje mladou generaci v jejím nadšení k uměleckému vzdělávání a v lásce k umění, které je nedílnou součástí kulturnosti národa a obohacuje život každého z nás.

Hana Ludvíková
ZUŠ Františka Drdly

Loňským nejčastějším cílem turistů bylo Relaxační centrum Žďár

O šest procent se ve srovnání s rokem 2024 zvýšil zájem návštěvníků o sledované turistické cíle na území destinační společnosti Koruna Vysočina. V konkrétních číslech jde o zvýšení ze 750 100 na 794 100 lidí. Nejvíce z nich zamilovalo do Relaxačního centra ve Žďáře nad Sázavou.

„Nejnávštěvovanější Relaxační centrum ve Žďáře navštívilo o 6 % více návštěvníků než v roce 2024. Druhý nejčastější cíl, kterým jsou Městské lázně v Novém Městě, zaznamenal nárůst o 4 % a hrad Pernštejn navštívilo o 2 % více návštěvníků. Do zábavního areálu Šikland přijelo o 3 % více návštěvníků, Zámek Žďár zaznamenal růst o 3 % a u poutního kostela sv. Jana Nepomuckého došlo k navýšení návštěvnosti o 2 %,“ konstatoval ředitel destinační společnosti Koruna Vysočiny David Štěpánek.

Do Relaxačního centra Žďár loni konkrétně přišlo 196 tisíc návštěvníků, to je o 11 200 lidí více než v roce 2024. „Víme, že za těmito čísly stojí celá řada faktorů — od otevírací doby až po počasí. Zároveň je pro nás povzbudivé vidět, že i změny, které postupně zavádíme, mají pro návštěvníky význam. Bereme to jako potvrzení, že se ubíráme správným směrem, a zároveň jako motivaci dál pracovat na tom, aby se u nás lidé cítili co nejlépe,“ uvedl ředitel žďárské městské společnosti Sportis, která zařízení provozuje, Radim Technik.

Na druhém místě zájmu v absolutních číslech loni skončilo Horácké muzeum s nárůstem o 9 600 osob, takže tam zavítalo 35 500 lidí. Největší (30%) pokles byl naopak

zaznamenan u Regionálního muzea města Žďáru nad Sázavou s 13 700 lidmi, což bylo o 5 900 návštěvníků méně než předloni; důvodem bylo uzavření kvůli rekonstrukci v okolí.

Návštěvnost v roce 2025 výrazně klesla i u bystrického koupaliště, kde zaznamenali 20% propad, konkrétně o 2 600 návštěvníků. Stálo za tím deštivé léto a pozdější otevření kvůli rekonstrukci bazénů. Nejvyšší procentuální nárůst návštěvnosti, a to o 150 %, vykazala Galerie na Milovské huti, zatímco Dům přírody Žďárských vrchů měl o 78 % více. Největší pokles návštěvnosti, to o 84 %, zaznamenala Galerie Stará radnice Žďár nad Sázavou, což však způsobilo její uzavření z důvodu rekonstrukce.

Co se týká jednotlivých regionů, Žďarsko loni navštívilo celkem 345 700 osob, což představuje meziroční nárůst o 3,7 %. Mimo

již zmíněné Relaxační centrum lidé nejčastěji mířili do Zámku Žďár, bylo jich celkem 53 100. Na třetím místě zájmu skončil poutní kostel sv. Jana Nepomuckého, který si prohlédlo 41 700 lidí.

Novoměstsko loni navštívilo 204 900 osob, což je zvýšení o 21,7 %. Nejvíce lidí mířilo do novoměstských Městských lázní (114 300 osob); šlo o 4% nárůst. Na Bystřicko loni zavítalo 157 700 návštěvníků, oproti roku 2024 se jedná o 1,6% pokles. Nejnávštěvovanějším byl Šikland s 63 600 návštěvníky a 3% nárůstem. Region Nedvědice v roce 2025 navštívilo 85 020 osob, což je meziročně nárůst o 3 %. Nejvyhledávanějším byl tradičně hrad Pernštejn se 77 900 návštěvníky (2% nárůst).

Lenka Mašová
Koruna Vysočiny

Většina absolventů žďárské průmyslovky se vrací zpět do regionu

Dotazníkové šetření mezi absolventy Střední průmyslové školy Žďár nad Sázavou (SPŠ Žďár nad Sázavou) přineslo překvapivá data. Ta vyvracejí jakékoliv obavy z odlivu mladých lidí z regionu. Naopak, ukazuje se, že většina z nich se po dalším studiu či praxi vrací zpět domů.

SPŠ Žďár nad Sázavou v uplynulém období oslovila své absolventy prostřednictvím dotazníkového šetření. To bylo zaměřeno na jejich další studijní a profesní dráhu. Dotazník byl určený maturitním ročníkům z let 2013–2019 a reagovalo na něj 63 % oslovených absolventů. Takto vysokou návratnost považujeme za mimořádně hodnotnou.

Získané odpovědi přinesly velmi povzbudivá zjištění. 60 % respondentů pokračovalo po maturitě ve studiu na vysoké škole, zatímco 30 % nastoupilo přímo do zaměstnání. V současnosti má 48 % z nich vysokoškolské vzdělání. Významným potvrzením kvality odborné přípravy je také skutečnost, že 59 % respondentů zůstalo pracovat v oboru, který v naší škole vystudovali.

Snad největším a nejmilejším překvapením pro nás je ale fakt, že 59 % absolventů, kteří se do dotazníkového šetření zapojili, našlo své uplatnění na Vysočině. Zůstávají tedy přímo v regionu, rozvíjejí ho a podílejí se také na jeho budoucnosti. Upřímně dě-

kujeme všem absolventům, kteří dotazník vyplnili. Jejich odpovědi jsou pro nás velkou motivací do dalších let.

*Kristýna Muchová
SPŠ Žďár nad Sázavou*

Nadsázka, balet a nakonec i svatba

10. prosince 2025 byla praxe českého amatérského divadla zapsána na seznam nemotného kulturního dědictví UNESCO. A jak by bylo možné tento milník v českém divadelnictví uctít lépe než novou inscenací Despicable GymZR ochotníků z English Drama Group žďárského gymnázia?

Scénář na motivy filmové série Já, padouch vznikl za kolektivní práce studentů a studentek 3. ročníků a septimy, o jeho jevištní podobu se zasloužila septimánka Anna Brožová na pozici režisérky.

Během představení se již tradičně mísily činoherní výstupy (plné pop-kulturních narážek) s tanečními vsuvkami, nicméně v Despicable GymZR si herci poprvé troufli i na baletní kreace, a to dvakrát. Samozřejmě byly tyto baletní choreografie „odlehčeného“ rázu, ale tanečníci je zvládli velmi hravě a bez kýče.

Výprava inscenace byla poněkud strohá, spoléhající se téměř a pouze na stůl a pár židlí, klíčovým prvkem scénografie byla velká projekce, kde byly promítány dopředu natočené snímky či podoby konkrétních míst děje. Tento scénický postup à la laterna magika byl v dobré vyváženosti s živými výstupy herců a vhodnou ukázkou skutečnosti, že páteří divadelní inscenace nemusí vždy nutně být jen malované kartonové kulisy.

Během hodinového představení se diváci ocitli v sirotčinci, v domově Grua, nůbl restauraci, v gymnáziu, na svatbě atd. Další chloubou inscenace byly určité i trefné a de-

centní kostýmy, které zcela perfektně dovedly znázornit jednotlivé postavy.

Angličtina aktérů a jejich herectví byly všestranně účtyhodné a zdálo se, že každý z herců byl se svou přidělenou rolí spokojen a naučil se s ní koexistovat. Jan Šoulák jako Gru předvedl velké hlasové a deklamační schopnosti, dále trojice děvčat Edith, Agnes a Margo v podání Anety Zemanové, Karolíny Leksové a Jany Králové se vzájemně skvěle doplňovala.

Nutno zmínit alespoň ještě Ondřeje Časlavského v roli Vectora, kterého ztvárnil

s komickou trapností, ale také se zárnou sebejistotou. Chvála a sláva patří i kapele Broadway, která stojí za skvělou živou hudbou v průběhu představení.

Despicable GymZR je vydařenou podívanou, která je plná humoru, ironie, ale i patrného experimentu s dosavadní jevištní formou zmíněného souboru. I ochotníci se vyvíjí a je vidět, že v UNESCO nejsme nadarmo.

*Jakub Vítek
student Katedry divadelních studií FF MUNI*

Závislost jako rodinný příběh: tichá bolest blízkých

Když se mluví o závislosti, pozornost se většinou soustředí na člověka, který ji zažívá. Méně se ale mluví o těch, kteří stojí vedle něj. O partnerech, rodičích, sourozencích či dětech. Právě oni však často nesou stejnou, někdy i větší tíhu. Jen bez úniku, který poskytuje droga.

Závislý postupně ztrácí schopnost rozumně zvažovat přínosy a rizika užívání, a to vše se negativně podepisuje na jeho rodinných i pracovních vztazích. V drtivé většině si není sám vědomý problému, může dlouhodobě situaci zlehčovat a mít pocit, že má vše pod kontrolou. Postupně se dostává do fáze, kdy je jedinou náplní jeho života bažení po droze a touha ji užít. Tomu podřizuje celý svůj život, který se mu postupně rozpadá pod rukama.

S tím, jak se jeho svět zužuje, hroutí se i vztahy kolem něj. Blízcí vidí změny zpravidla dříve než on sám. Vnímají napětí, strach, nejistotu i chaos, který závislost přináší do každodenního života. A zatímco uživatel se často přesvědčuje, že má vše pod kontrolou, rodina žije v realitě, kterou nelze dál přehlížet.

Blízcí však nečelí jen emoční zátěži. Často také tápou v tom, jak k závislému člověku přistupovat. Mnozí z dobré vůle přebírají odpovědnost za jeho chyby, omlouvají ho, platí za něj dluhy, řeší jeho problémy, kryjí jeho jednání nebo se snaží „zachraňovat“ situace, které způsobil.

Tím však nevědomky závislost udržují nebo dokonce podporují. I proto je pro ně důležité získat podporu, jistotu, naučit se nastavovat hranice a chránit sebe i rodinu.

Paní Petra dlouho věděla, že její manžel pije víc, než je zdravo. Doma se o tom mluvit nedalo, protože každá zmínka končila hádkou. V práci se styděla. Trápila se dlouho a úplně sama. Nakonec se rozhodla navštívit podpůrnou skupinu pro blízké osoby závislých. Tam zjistila, že lidí s podobnými problémy je víc. Poslechla si příběhy ostatních, poprvé mohla mluvit bez obav a ulevilo se jí, že nemusí dál přede všemi předstírat, že je vše v pořádku. Také začala zjišťovat, co může v dané situaci dělat.

Podobný příběh zažívá mnoho rodin.

Možná i vy přemýšlíte, jestli už je čas situaci řešit, nebo jestli je to, co se děje u vás doma, „ještě normální“. Už samotná pochybnost je signálem, že stojí za to si o tom promluvit. Ozvěte se nám do Adiktologické ambulance Kolping. Společně můžeme hledat cestu dál. Není špatných otázek a není slabost požádat o pomoc. Právě naopak.

Veškeré služby Adiktologické ambulance jsou bezplatné. Jméno uvedené v příběhu bylo změněno.

*Zdeňka Danhoferová
Adiktologická ambulance Kolping*

MĚSTSKÁ POLICIE

Stížnosti na chování nepřízřusobivých

Strážníci opakovaně řešili stížnosti občanů na chování některých nepřízřusobivých osob a bezdomovců zejména u obchodních domů, autobusových zastávek, nádraží ČD a v okolí. Tyto osoby narušovaly veřejný pořádek, obtěžovaly kolemjdoucí a pily alkohol na místech zakázaných městskou vyhláškou. Hlídky je z míst vykazovaly, u několika agresivních osob musely použít donucovací prostředky a zajistit převoz do protialkoholní záchytné stanice v Jihlavě. Strážníci mohou uložit pokutu na místě, případně věc předat správnímu orgánu, postihy se však u těchto osob často mívají účinkem.

Podezřelý muž

Na linku 156 přišlo večer oznámení, že se v ulici Libušinská pohybuje podezřelý muž a zkouší otevřít vchody bytového domu. Hlídku muže na místě zkontrolovala; uvedl, že má půjčené klíče od kamaráda, ale neví, ve kterém vchodě bydlí, a proto to zkouší postupně. Strážníci ho upozornili, že takové jednání může u obyvatel vyvolat obavy z pokusu o vniknutí do domu.

Kamiony blokovaly vjezd

Ostraha firmy Zdar v ulici Jihlavská oznámila, že dva kamiony stojí před vjezdem do areálu a komplikují provoz, navíc měly zasahovat do prostoru se žlutým vodorovným značením. Strážníci na místě zjistili, že jeden řidič je cizinec a druhého museli kontaktovat přes majitele firmy. Kvůli sněhu, který žluté čáry částečně zakryl, nebylo jednoznačné, že řidiči přestupek spáchali vědomě, proto strážníci věc vyřešili domluvou a kamiony odjely.

Cestující versus řidič autobusu

Odpoledne oznámil volající konflikt dvou mužů na autobusovém nádraží v ulici Chelčického. Strážníci zjistili, že cestující se domáhal nástupu do autobusu v době, kdy ještě nebyl čas k nástupu, což vyvolalo spor. Na místo dorazila také hlídka Policie ČR, která si událost převzala.

Potýčka mezi mladíky

Večer přijala MP oznámení o hlasité roztržce mladistvých v ulici Veselská. Hlídku na místě zjistila, že se tam předtím potkaly dvě skupiny mladíků; na místě zůstali už jen dva mladiství. Dechová zkouška vyšla pozitivně. Mladíky následně předali rodičům a o události vyrozuměli příslušný sociální odbor.

Namrzající voda na komunikaci

MP přijala oznámení o úniku vody na povrch v ulici Haškova u pečovatelského domu. Na opravě vodovodního potrubí už pracovala vodárenská společnost. Protože voda na vozovce namrzala, strážníci informovali také Satt.

*Luboš Skřivánek
MP Žďár n. S.
Sledujte nás na FB: mpzdarns*

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Narodilo se vám dítě?
Pojďme ho společně přivítat mezi Žďáráky!

Více informací najdete na webu města
zdarns.cz/kultura-a-sport/vitani-obcanku

Šifrovačka Pod kotlem proběhne ve městě už počtvrté

Máte chuť vyzkoušet si něco jiného než klasickou víkendovou procházku? Přijďte do Žďáru nad Sázavou a zatopte s námi Pod kotlem! V sobotu 28. března 2026 ve 13.00 startuje čtvrtý ročník žďarské šifrovací hry, kde týmy až o pěti lidech luští šifry, hledají nápovědy a postupují po připravené trase, která prověří jejich logiku, orientaci i týmovou spolupráci. Nejde o fyzický závod, ale o to, kdo si nejlépe poradí s hádankami a tajenkami, které jsou klíčem k dalšímu úkolům.

Akce začíná u klubovny oddílu Duha AZ (1. máje 1) a trvá až do půlnoci, kdy se všichni následně potkají na závěrečném setkání „kolem kotle“ – s dobrým jídlem, debatou o letošních hlavolamech a skvělou atmosférou. Přespání s vlastním vybavením je možné zdarma, a tak si můžete užít pohodový konec večera bez spěchu.

Registrace je otevřená na www.podkotlem.cz – vezměte kamarády, rodinu nebo kolegy a zažijte hru, která v sobě spojuje logiku,

humor i přátelskou soutěživost. Začněte žhavit mozkové závity a buďte u toho, až Pod kotlem zase rozpálíme!

Michal Freiwald
Duha AZ

Klikni, babi! Klikni, dědo! aneb digitální svět pro seniory

Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďáru nad Sázavou spouští celoroční vzdělávací projekt Klikni, babi! Klikni, dědo!, který reaguje na rostoucí zájem seniorů o digitální technologie, bezpečné chování na internetu a orientaci v on-line prostředí.

Během roku nabídne knihovna semináře a workshopy zaměřené na práci s chytrým telefonem, tabletem i počítačem, využívání běžných aplikací, digitální služby státu, on-line bankovníctví, mediální gramotnost i umělou inteligenci.

„Senioři chtějí být soběstační a rozumět technologiím, ale často vnímáme, že jejich blízcí nemají dostatek času nebo trpělivosti vše vysvětlit. Nabízíme jim proto klidné prostředí, kde se mohou učit vlastním tempem a bez obav,“ říká Barbora Havlová, koordinátorka Senior pointu, který je součástí knihovny.

Výuka probíhá se zkušenými lektory v menších skupinách a je určena začátečníkům i pokročilým. Součástí projektu je také Klikni, babi! Klikni, dědo! poradna, ve které

dobrovolníci, studenti ze Střední průmyslové školy Žďár nad Sázavou, pomáhají seniorům řešit konkrétní potíže s chytrým telefonem či tabletem. Poradna probíhá každou středu od 15.00 do 16.00 v oddělení pro dospělé čtenáře.

Více informací a přihlášení najdou zájemci na <https://www.knihzdar.cz/akce>.

Program Klikni, babi! Klikni, dědo!

- 11. 3. **Jak na chytrý telefon – začátečníci** (8.30–12.30)
- 24. 3. **Digitalizace služeb** (9.00–12.00 a 13.00–16.00)
- 22. 4. **Jak na chytrý telefon – začátečníci** (8.30–12.30 a 13.30–17.30)
- 14. 5. – **Jak na chytrý telefon – pokročilí** (8.30–12.30 a 13.30–17.30)
- 30. 9. – **Umělá inteligence** (9.00–12.00 a 13.00–16.00)
- 4. 11. – **Jak na chytrý telefon – aplikace** (8.30–12.30 a 13.30–17.30)
- 9. 12. – **Jak na chytrý telefon (Google a Apple účet) – pokročilí** (8.30–12.30 a 13.30–17.30)
- 7. 10., 14. 10., 21. 10., 11. 11., 18. 11. – **Počítačový kurz** (9.00–10.30)

každá středa – **Klikni, babi! Klikni, dědo! poradna** (15:00–16:00)

Martina Sedláková
Knihovna Matěje Josefa Sychry

První ročník Hovorů v knihovně otevírá prostor pro dialog

Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďáru nad Sázavou zve na první ročník debatní akce Hovory v knihovně, který se uskuteční v sobotu 21. března 2026 od 14 do 19 hodin v prostorách knihovny. Cyklus vychází z konceptu Živé knihovny – účastníci mají možnost „půjčit si“ živou knihu, tedy jednoho z hostů, a v malé skupině s ním vést otevřený a osobní rozhovor. Letošním tématem diskuse je demokracie v kultuře.

„Chceme, aby knihovna byla místem živého setkávání, kde se nejen čte, ale také přemýšlí, diskutuje a naslouchá. Hovory v knihovně dávají prostor osobnostem, které mají co říct a umí inspirovat napříč generacemi,“ říká ředitelka knihovny Martina Sedláková.

Program nabídne setkání se čtyřmi osobnostmi z různých oblastí veřejného života. Ondřej Vykoukal je výkonným ředitelem novocirkusového souboru Cirk La Putyka a divadelního prostoru Jatka78, kde se podílí na jejich strategickém i mezinárodním rozvoji. Petr Koubský působí jako redaktor Deníku N pro vědu a techniku a věnuje se vědecké žurnalistice i výuce na vysokých

školách. Lucie Bechynková je moderátorka, spisovatelka a spoluautorka úspěšného podcastu Opravdové zločiny. Adam Langer je ředitelem a dramaturgem Sladovny Písek, instituce zaměřené na zážitkové vzdělávání dětí, a dlouhodobě se věnuje rozvoji dětských muzeí a galerií.

Akce vzniká ve spolupráci s Centrem prevence Oblastní charity Žďár nad Sázavou. Podle Davida Filipa, vedoucího zařízení, mají podobná setkání zásadní význam. „Otevřený dialog s inspirativními osobnostmi pomáhá lidem – a zejména mladým – lépe porozumět složitým společenským tématům a učí nás naslouchat odlišným názorům. To je důležitý základ zdravé demokratické společnosti. Právě propojení kultury, vzdělávání a prevence považujeme za klíčové,“ uvádí.

Součástí programu bude také závěrečná neformální diskuse u občerstvení, která nabídne prostor pro další otázky, sdílení dojmů a osobní setkání s hosty v uvolněné atmosféře. Více informací o akci a možnost rezervace míst jsou k dispozici na webových stránkách knihovny www.knihzdar.cz.

Martina Kamarádová
Knihovna Matěje Josefa Sychry

Jarní prázdniny ve Žďáře nabízí pestrý program

Od 7. do 15. března nabídne město dětem i jejich rodičům program plný zábavy, pohybu i tvoření. Hned 8. března bude od 10.00 otevřená keramická dílna pro veřejnost v Active-SVC v Horní 2. Na dílnu je potřeba se předem přihlásit na stránkách activezdar.cz.

Zvědavé děti mohou vyrazit do baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše objevovat příběhy vepsané do zdí 9., 10. a 12. března, vždy od 10.00. Další nahlédnutí do historie nabízí Regionální muzeum ve tvrzí, kde je od 2. března každý den kromě pondělí od 9.00 do 17.00 otevřena výstava Tajemství evropské gotiky. Do Muzea nové generace v zámku budou mít děti od 12. do 15. března vstup zdarma a v místní kavárně na ně čeká speciální nabídka.

Knihovna M. J. Sychry zve 10. a 11. března od 7.30 do 16.00 na vzdělávací kemp Ze života včel – odpoledne plná objevování, tvoření, čtení a povídání. Přihlásit se lze na stránkách knihzdar.cz.

Pro sportovně laděné děti je připraven Sportovní den s Vlky 10. a 12. března, vždy od 8.30 do 13.00 v hale ZŠ Komenského 2 a bruslení s Mišou 13. března na kluzišti ve Farských humnech od 16.00 do 17.00. Relaxační centrum připravilo pro děti 14. a 15. března animační program, po oba dny začíná v 15.30 a v 16.30.

Milovníci filmového plátna si přijdou na své v kině. Čeká je 11. března od 14.00 animák roku, od 16.00 komedie roku a od 18.30

horor roku. Na všechny filmy je dobrovolné vstupné. Hned den poté, 12. března od 14.30 poběží v kině film na přání pro děti a 13. března od 14.30 film na přání pro studenty. Jaký film to bude, se rozhodne v anketě - hlasovat můžete na sociálních sítích Kultury Žďár.

Hudební a gastronomickou třešničkou jarních prázdnin bude Zimní futrování 14. března. Těšit se můžete na Burger festival a koncerty kapel Terne Čhave, Majkls & Fri-

ends a Hrst. Futrování na náměstí Republiky začíná v 10.00.

Jarní prázdniny ve Žďáře nabídnou kombinaci kultury, sportu, vzdělávání i zábavy. Stačí si jen vybrat. Aktuální program a případné změny sledujte na webu akcezc.cz. Jaro je za rohem – pojďme ho přivítat společně!

(red)

Březen – do divadla s miminy vlezem!

Ve středu 18. března v 10 hodin dopoledne mají maminky i tatínci na rodičovské dovolené příležitost udělat si s nejmenšími chvilku pro sebe a vyzkoušet něco nového. Kultura Žďár pro vás v Městském divadle připravila Miminí divadlo – tentokrát s oblíbenými Broučky!

Čeká vás hravě a interaktivní setkání, během něhož společně objevíte kouzlo ukryté v dětských knížkách. Autoři projektu kladou důraz na přirozené probouzení fantazie, tvořivosti i estetického vnímání. Společně se tak vydáme na malou dobrodružnou cestu, která potěší děti i dospělé.

Představení je určeno pro děti od 1 do 3 let a jejich rodiče. Během programu pracují dospělí i děti s různými rekvizitami, které pomáhají dotvořit celkový zážitek. Hravým čtením provází Linda Ladová, která se divadelně-vzdělávacím programům pro děti a mládež věnuje už 13 let. Spolupracovala například s Divadlem Na zábradlí, Divadlem v Dlouhé, Divadlem Minor nebo Divadlem Studio DVA.

Představení trvá přibližně 40 minut – tak akorát, aby malé děti udržely pozornost. Budeme rádi za vaši zpětnou vazbu. A pokud se vám Miminí divadlo zalíbí, můžeme v Kultuře Žďár připravit i další podobné projekty.

Festival Jeden svět se blíží!

V sobotu 21. a v neděli 22. března promítáme v Kině Vysočina filmy vybrané pro letošní ročník festivalu. Běžný promítací režim na tyto dva dny ustoupí programu, který otvírá kino všem, kteří chtějí přemýšlet, diskutovat, zažít něco nového a růst – přesně v duchu celého festivalu. A co vás o víkendu čeká?

Sobota

Festivalu samozřejmě nebude chybět slavnostní zahájení, po kterém se můžete těšit

na dokument Při zemi. Člověk může mít v přírodě roli ochránce i invazivního prvku a právě o tom film pojednává. Čeká vás mimo jiné vibrující zvuková složka a brilantní práce kamery, které vás zcela ponoří do přírody a jež jsou v rámci české dokumentární tvorby nevidané.

Dále uvedeme íránský hraný film Drobná nehoda, s následnou besedou. Náhodně setkání svede dohromady bývalého politického vězně Vahida a muže, v němž Vahid pozná svého mučitele z vězení. Jeho tvář sice nikdy neviděl, ale zvuk jeho umělé nohy pozná s jistotou, alespoň si to myslí. Vahidův spontánní nápad na pomstu však nahlodají pochyby.

Po celý den bude součástí doprovodného programu výstava fotografií Jury Plieštika Ruce & tváře, kterou zahájí vernisáž a koncert běloruského akordeonisty Aliaksandra Yasinského.

Neděle

V neděli uvedeme dokument V útrobách AI, po němž bude následovat diskuse. Snímek se zaměřuje na svět umělé inteligence, kterou dnes používají stovky milionů lidí, a pokládá otázku: Jakou cenu skutečně platíme za technologický pokrok? Film je mimořádně aktuální a nabízí pohled do méně viditelných vrstev AI.

Nicméně v Kině Vysočina prozatím AI nehraje prim. Naše kino je živý organismus, kde se společně setkáváme u dobrých filmů, abychom vdechli našim životům smysl a naději. Pevně věříme, že tomu tak bude i nadále, naši vážení a milí návštěvníci. Blíží informace k výše uvedeným pozvánkám najdete na stránkách Kultury Žďár. Těšíme se na setkání s vámi v Městském divadle a Kině Vysočina.

*Tamara Pecková
za tým Kultury Žďár*

KINO VYSOČINA

O jarních prázdninách na Harusák, a pak do kina!

Jarní prázdniny letos na Vysočinu vyšly až na konec zimy. Předzvěst jara bude pro všechny z nás osvěžující a za Kulturu Žďár si myslíme, že i bez lyžování na ledovci a pobytu v luxusním wellness hotelu se dají prázdniny ve Žďáře prožít příjemně, a hlavně o poznání levněji. Máme poblíž sjezdovku na Harusáku, městské lázně a také naše Kino Vysočina!

A proto si dejte do vašich mobilů upomínku na středu 10. března, kdy vám v rámci jarních prázdnin promítneme hned tři filmy naslepo, na které můžete vyrazit i s pár drobků v kapse. Nekupujete si vstupenky předem, sednete si, kam uznáte za vhodné, a teprve při odchodu zaplatíte dobrovolně vstupné, kterým ohodnotíte film. Čeká vás animák, komedie i horor, vše naslepo. A věřte, že náš výběr filmů bude takový, aby to stálo za to!

Ale i prázdninový čtvrtek a pátek na vás v kině myslíme a přidáváme dopolední představení. Například film Nečekané léto. Jde o premiéru české rodinné komedie, ve které se připravená cesta k moři během chvíle změní v nečekané léto v kempu. Hraje Bára Poláková, Linda Rybová, Petr Čtvrtníček a další. Dejte šanci například nové kriminální komedii s názvem Poberta, ve které uvidíte Václava Neužila, Matyáše Řezníčka, Stanislava Majera a další. A ty z vás, kteří si oblíbili film Přání Ježíškovi či Přání k narozeninám, čeká volné pokračování série názvem Přání k narozeninám: Křtiny. Nenechte si ujít také česko-slovenské drama Tanec s medvědem s Kryštofem Hádkem v hlavní roli.

Ze zahraniční produkce vypadá skvěle romantické hororové drama Nevěsta, kde hraje Christian Bale či Penélope Cruz. A náš tip? Vzpomínky na něj, film podle světového románu Colleen Hoover. Na konec března plánujeme premiéru dokumentu Zdeněk Svěrák 90, a myslíme si, že není nutné nic dodávat. Tak snad jen: „Díky za vše, Mistré, a pevně zdraví vinšujeme!“

Na závěr zveme všechny diváky na sobotu a neděli 21. a 22. března, kdy v Kině Vysočina proběhne festival Jeden svět. Kompletní program Kina Vysočina hledejte na webu Kultury Žďár.

Tak krásný vstup nejen do filmového jara, přátelé.

*Aleš Hrbek
Kino Vysočina
www.dkzdar.cz
fb: kinovysočina*

JARO ZA ROHEM

„našlapané jarníčky ve Žďáře“

7. - 15. března 2026

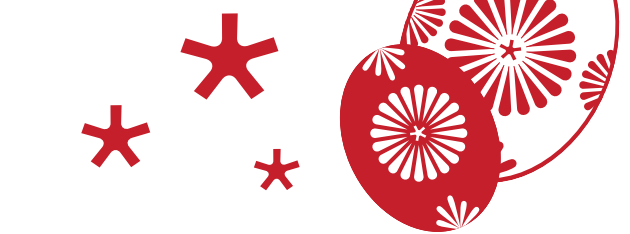
- náměstí Republiky**
14. března / Zimní futrování / 10.00
10.30 / Hra / koncert
12.00 / Majkl's & Friends / koncert
13.30 / Terne Čave / koncert
- Relaxační centrum**
14. března / Animační program pro děti (30 min) / 15.30 a 16.30
15. března / Animační program pro děti (30 min) / 15.30 a 16.30
- Knihovna M. J. Sychry**
10. - 11. března / Kemp Ze života včel / 7.30 - 16.00
- Hala ZŠ Komenského 2**
10. a 12. března / Sportovní den s Vlky / 8.30 - 13.00
- Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Mikuláše**
9., 10. a 12. března / Příběhy na stěnách baziliky / 10.00
- Regionální muzeum na Tvrzi**
Tajemství evropské gotiky / Dlouhodobá výstava / út - ne / 9.00 - 17.00
- Active SVC Horní 2**
8. března / Keramická dílna pro veřejnost / 10.00

- Vzdělávací aktivity**
Celý týden můžete zajít i na kluziště na Farských humlech.
Pro aktuální informace o akcích sledujte web a sociální síť organizací. Program se může změnit.
- Žďár nad Sázavou ***
* Active
- Kultura Žďár**
* Knihovna Matěje Josefa Sychry
- Regionální muzeum Žďár**
* SPORTIS pohyb, potyk, pohoda
- Regionální muzeum na Tvrzi**
Tajemství evropské gotiky / Dlouhodobá výstava / út - ne / 9.00 - 17.00

DEJTE VEJCE ČERVENÝ...

aneb Velikonoční zvyky na Horácku

od 17. března do 12. dubna 2026

úterý až neděle 9.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00
Regionální muzeum města Žďáru nad Sázavou
Moučkův dům, Žďáru nad Sázavou, Tvrz 8

Přijďte se naladit na svátky jara a objevit, jak Velikonoce slavili naši předkové. Přenesete se do světa lidových zvyků a velikonočních obyčejů, některé z nich si vyzkoušíte na vlastní kůži!

muzeum_na_tvrzi muzeumzdar 566 688 116 www.muzeumzdar.cz

* Regionální muzeum Žďár

ZIMNÍ FUTROVÁNÍ S BURGER FESTIVALEM

SOBOTA 14. BŘEZNA 10-18 H

Žďár nad Sázavou NÁMĚSTÍ REPUBLIKY

Žďár nad Sázavou *

Tajemství Evropské gotiky

hlasem historie i dětskýma očima

KDY: 3. března – 31. května 2026
denně mimo pondělí 9.00 - 12.00 a 12.30 - 17.00

KDE: Regionální muzeum města Žďáru nad Sázavou, Tvrz 8

Na výstavě objevíte gotiku očima historie i dětské zvědavosti!

Čekají vás autentické exponáty, historické příběhy i hravé výtvarné pohledy dětí z Kulturní laboratoře. Na výstavě objevíte mnoho zážitků – středověký šatník a fotokoutek, linoryt gotických motivů, stavbu krajinného divadla.

Přijďte se inspirovat barvami, symboly a příběhy středověku, který rozhodně není zaprášený!

Výstava byla podpořena z projektu Cultural Laboratory: Exploring Gothic Heritage
Kód projektu: GA.DGH.708.2025

Atraktivní plat a nadstandardní pracovní podmínky

Dřevopracující závod Stora Enso ve Žďirci nad Doubravou nabízí novým kolegům příjemné pracovní prostředí v moderním výrobním provozu, zajímavý balíček zaměstnaneckých benefitů a výjimečnou firemní kulturu.

Aktuálně obsazujeme pozice:

- Elektronik(čka)
- Jeřábčík(nice)
- Kontrolor(ka) kvality
- Údržbář(ka)
- CNC operátor(ka) (náborový příspěvek 20 000 Kč)
- Operátor(ka) výroby
- Řidič(ka) VZV

Co Vám nabízíme: nadstandardní plat v regionu

- 5 týdnů dovolené
- příspěvek na penzijní připojištění – 5 % hrubé mzdy
- cafeterie 1 900 Kč/měsíc
- příspěvek na dopravu až 2 400 Kč/měsíc
- stravenky v hodnotě 160 Kč/den
- atraktivní ohodnocení – roční bonusy
- kariérní růst
- zázemí silné mezinárodní společnosti
- práci s nejmodernější technologií

Kontakt:

renata.pavlasova@storaenso.com
tel.: +420 720 743 231
Nádražní 66, 582 63
Žďír nad Doubravou
storaenso.com/kariera

Otevřené pozice:

StoraEnso

The renewable materials company

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ IT NEŠKOLY

IT vzdělávání jinak. Přijďte se podívat na ukázkou výuky IT a vývoje her.

Termín

26. března 2026
8 - 18 hod.

Místo

Sídlo IT Neškola
Dolní 1, Žďár nad Sázavou

www.itneskola.cz

Hledáme zdravotní sestru

Co vás čeká

- Zajišťování mobilní specializované paliativní péče v domácím prostředí
- Týmová spolupráce s lékařem, sociální pracovníci, pečovateli, psychologem a duchovním
- Zajišťování zdravotních výkonů, ošetrovatelských úkonů, symptomatické léčby
- Spolupráce na tvorbě plánu péče pro pacienta
- Běžná pracovní doba + pohotovosti

Požadavky

- Vzdělání: SZŠ, VOŠ/VŠ v oboru všeobecná sestra (dle zákona 96/2004 Sb.)
- Praxe v základních oborech min. 2 roky
- Řidičský průkaz sk. B – aktivní řidič
- Dobré komunikační dovednosti, empatie

Co nabízíme

- Nástupní plat 46 000 Kč
- Služební mobil, NTB
- Benefity – auto, dovolená 5 týdnů, 13. plat, penzijní připojištění, možnost zpracování administrativy z domova, 3 dny sick days, káva na pracovišti

Místo pracoviště: Domáci hospic Vysočina, o.p.s., Vratislavovo náměstí 115, 592 31 Nové Město na Moravě.

Životopis a krátký motivační dopis zasílejte do 16. 3. 2026 na: silvie.miezivova@hospicvysočina.cz.

Hledáme projektáka pro Korunu Vysočiny

CO BUDETE DĚLAT?

Řízení projektů a rozvoj turismu v regionu
Prezentace destinace
Dotační administrativa

CO NABÍZÍME?

Nástup v květnu 2026
Flexibilní čas, home office
DPP na 20 hod. týdně
Mzda až 25 000 Kč

CO OČEKÁVÁME?

Skvělá znalost regionu
Praxe v projektovém řízení
Aktivní AJ nebo NJ

KAM SE OZVAT?

Do 13. 3. 2026
776 304 072
kancelar@korunavysociny.cz

www.korunavysociny.cz

V obdivuhodné fyzické i psychické kondici se dne 11. března 2026 dožívá

100. narozenin paní Božena Vaňková,

občanka Žďáru nad Sázavou – Vysočan, milovnice zahradničení, luštění sudoku a hraní scrabblu. Rodačka z malebné víscky Podlesí, kde prožila 45 let života.

Milující a milovaná matka tří dcer, babička šesti vnoučat a prababička deseti pravnoučat.

Pevné zdraví a jasnou mysl přejí jménem rodiny dcery s rodinami:

Božena Kalinová, Věra Hábová a Zdeňka Petrová

Obchodní dům Kinský
Žďár nad Sázavou, Bezručova 4
PO-PÁ 8-18 | So-Ne 8-17

Den zahradního centra

v Obchodním domě Kinský

28. března | 8:00 – 17:00

Ukázky prodejců | 9:00 – 14:00

Přijďte si užít den plný inspirace, rad a zábavy v našem zahradním centru!

Soutěže o zahradní dárkové balíčky

Odborný servis zahradní techniky

Tvořivé dílny pro celou rodinu

Odborné poradenství – tipy a triky odborníků 9:00 – 14:00

-15 %
sleva na vše

Sleva neplatí na zboží v akci a dárkové poukazy.

KALENDÁŘ AKCÍ

BŘEZEN

DĚTEM

PO 9/3, ÚT 10/3, ČT 12/3, 10.00 **Příběhy na stěnách baziliky** /BN/
 ÚT 10/3 a ST 11/3, 7.30-16.00 **Kemp na jaráky: Ze života včel** /K/
 PÁ 13/3, 16.00-17.00 **Bruslení s Mišou** /KF/
 SO 14/3 a NE 15/3, 15.30 a 16.30 **Animační program pro děti** /RC/
 ST 18/3, 10.00-10.45 **Mimíní divadlo: Broučci** /MD/
 ČT 19/3, 9.00 a 10.30 **Mimi knihánek** /K/
 ČT 19/3, 15.00 **Knihánek** /K/
 SO 21/3, 9.00-11.00 **Hrátky mezi řádky** /K/
 PÁ 27/3, 17.00 **Noc s Andersenem** /K/

SENIORŮM

každé ÚT a ČT, 9.00 **Koordinační cvičení pro seniory** /ČD/
 každá ST, 15.00-16.00 **Poradna Klikni babi, klikni dědo!** /SP/
 PÁ 6/3, 9.00-10.00 **Zdravotní monitoring s VZP** /SP/
 PO 9/3, 8.00-11.30 **Knihovna seniorům** /K/
 ST 11/3, 8.30-12.30 **Jak na chytrý telefon** /SP/
 ČT 19/3, 14.30-16.15 **Bio senior: Šviháci** /KV/
 PO 23/3, 8.00-11.30 **Knihovna seniorům** /K/
 ÚT 24/3, 9.00-12.00 nebo 13.00-16.00 **Digitalizace služeb** /K/
 ČT 26/3, 16.00 **Čaj o páté** /ČD/

DUCHOVNÍ AKCE

NE 8/3, 18.00 **Bohoslužba u tety Hany** /CTH/
 PO 16/3, 19.00-20.00 **Nikodémova noc** /ZH/
 ČT 19/3, 10.00 **Bohoslužba v Domě klidného stáří** /DKS/
 ÚT 31/3, 20.00 **Pašijová hra: Co se stalo s Ježíšem?** /DASL/

KONCERTY

ČT 5/3, 19.00 **Mozartovy narozeniny: housle a klavír** /ZŽ/
 ÚT 10/3, 19.00 **Václav Noid Bárta a Bek Bek Clan** /DK/
 ÚT 24/3, 19.00 **Radůza a kapela** /MD/
 ST 1/4, 20.00 **Olympic: Bombardák tour 2026** /DK/
 PÁ 3/4, 18.00 **Velikonoční rockovej Žďár** /S/

KULTURNÍ AKCE

ST 4/3, 8.00 **Dětská scéna: sólový přednes, oblastní kolo** /ZUŠ/
 ST 4/3, 16.00 **Podvečer s autorkami: L. Hlavinková, A. Brindová** /K/
 ČT 5/3, 16.30 **Čtenářský klub: Životopisy šlechtických rodů** /K/
 PÁ 13/3, 20.00 **MFF Expediční kamera 2026: 1. část** /ALC/
 SO 14/3, **Ples Beaty Rajské: 20 let celebration** /DK/
 ST 18/3, 8.00-18.00 **Burza kojen., dět. a těhoten. oblečení** /RCS/
 ST 18/3 až NE 22/3 **Mezinárodní filmový festival Jeden svět** /KV/
 PÁ 20/3, SO 21/3, 8.00 **Kraj. přehlídka div. souborů ZUŠ** /ZUŠ, MD/
 SO 21/3, 14.00-19.00 **Hovory v knihovně** /K/
 PO 23/3, 16.30 **Setkání s Markétou Dobešovou** /K/
 ÚT 24/3, 19.00-21.00 **Osmany show** /DK/
 ST 25/3 a ČT 26/3, 9.00 **Dětská scéna: sólový přednes** /ZUŠ/

PÁ 27/3, 9.00-16.00 **Velikonoční tvoření na obchodce** /SŠOS/

PÁ 27/3, 20.00 **MFF Expediční kamera 2026: 2. část** /ALC/

DIVADLO

ČT 5/3, 17.00 **Agentura Na Perutích: Jazzové perutě 80** /MD/
 ST 18/3, 19.00 **Divadlo Kalich: Přání** /MD/
 ČT 26/3, 19.00 **Činoherní studio Bouře: Svatební cesta do Jiljí** /MD/
 ÚT 31/3, 19.00 **Div. soubor Vojan Libice nad Cid.: A do pyžam!** /MD/

GASTRO AKCE

ST 11/3, 8.30-13.00 **Revoluce na talíři: školní obědy jinak** /AGR/
 SO 14/3, 10.00-18.00 **Zimní futrování** /NR/
 ST 18/3, 16.00-21.00 **David Viktorin a jeho talíř chutí** /AGR/
 ST 1/4, 16.00-21.00 **Velikonoční speciál** /AGR/

VZDĚLÁVACÍ AKCE

každé ÚT, 15.00 **Otevřená skupina pro závislé** /AAK/
 každý ČT, 17.00 **Setkání anonymních alkoholiků** /MCE/
 ST 4/3, 9.00 **Alzheimer poradna Vysočina** /SP/
 ST 4/3, 15.30 **Tým učitelů GymZR: Fyzikální cirkus** /G/
 ST 4/3, 16.30 **Setkání s autorem: Lucie Hlavinková** /K/
 ČT 5/3, 16.00-18.00 **MUDr. Matouš Záleský: Péče o miminko** /RCS/
 PÁ 6/3, 17.30-20.30 **Ornitologická procházka: Soví houkání** /PSS/
 SO 7/3, 14.00 **Prof. Vít Vlnas: Svatý Jan Nepomucký** /KCH/
 NE 8/3, 10.00-11.30 **Keramická dílna pro veřejnost** /A/
 ČT 12/3, 16.30-18.00 **Knihovna vyšebrodského kláštera** /K/
 ST 18/3, 15.30 **Mojmír Blažejovský: Japonsko** /G/
 ČT 19/3, 16.00 **Z. Kovalčík: Literárně histor. odkaz J. Karafiáta** /HK/
 SO 21/3 a 28/3, **Pleteme z proutí pomlázku a sluníčko** /ZŽ/
 NE 22/3 a 29/3, **Pleteme vlasy a provázkový košíček** /ZŽ/
 ST 25/3, 16.00 **Mozeček: Šéf, co nikdy nespí** /K/
 ČT 26/3, 16.00 **MUDr. Jonáš Mareček: Když dítě bolí břicho** /RCS/
 SO 28/3, 15.30 **J. Bachtík: Barokní gotika a její souvislosti** /KCH/
 ÚT 31/3, 10.00-11.30 **Zelové kraslice z Horácka** /FP/
 ST 1/4, 15.30 **K. Oliva: Jezuité a jejich vztah k českému jazyku** /G/

VÝSTAVY

PO 2/2 až ÚT 31/3, **Pozdrav od dětí z nemocnice** /K/
 PO 2/3 až ÚT 31/3, **P. Remar: Fotografie z knih a kalendářů** /K/
 PO 2/3 až ÚT 31/3, **Pavel Remar: Mistrova tichá místa** /K/
 ÚT 3/3 až NE 31/5, **Tajemství evropské gotiky** /RM/
 ÚT 17/3 až NE 12/4, **Dejte vejce červený** /M/

SPORTOVNÍ AKCE

ST 4/3, 16.00 **Žďárák: Kros na Salvátoru** /AKP/
 ÚT 10/3 a ČT 12/3, 8.30-13.00 **Sportovní den s Vlky** /H2ZŠ/
 NE 15/3, 13.00 **Běh Kolem Piláku** /SMK/
 SO 21/3, 9.00-20.00 **Žďárská sněženka: moderní gymnastika** /SH/
 ST 1/4, 16.30 **Žďárák: Okolo Staviště** /LV/

A – Active SVČ, Horní, AAK – adiktologická ambulance Kolping, Žižkova, AGR – AGR Gastro, Novoměstská, AKP – autokemping Pilák, ALC – Angels Lounge Club, BN – bazilika Nanebevzetí P. Marie, ČD – Čechův dům, CTH – Café U Tety Hany, DASL – dětský areál na sídlíšti Libušín, DK – Dům kultury, FP – Family point v poliklinice, G – aula Gymnázia Žďar nad Sázavou, H2ZŠ – hala při 2. ZŠ, HK – Husova kaple, Kopečná, K – Knihovna M. J. Sychry, KF – kluziště na Farských, KCH – křížová chodba fary farnosti klášter, KV – Kino Vysočina, LV – louka Vodojem, M – Moučkův dům, MCE – modlitebna církve evangelické, Husova, MD – Městské divadlo, NR – náměstí Republiky, PSS – parkoviště SPŠ Strojírenská, RC – Relaxační centrum, RCS – Rodinné centrum Srdíčko, RM – Regionální muzeum, S – sokolovna, Doležalovo nám., SH – sportovní hala na Bouchalkách, SMK – Ski areál M. Koukala, SŠOS – Střední škola obchodní a služeb, SP – Senior Point v knihovně, ZH – kostel na Zelené hoře, ZŽ – Zámek Žďar, ZUŠ – sál Základní umělecké školy

Další akce naleznete na www.akcezy.cz v kalendáři akcí.

Změna programu vyhrazena.